

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень. Головний редактор* В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Н. Тарасенко, О. Рябоконт, В. Пальчук, І. Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2004@ukr.net, www.nbu.gov.ua/siaz.htm. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 53
(22 липня 2014 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	22
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	29
ПОЛІТИКА.....	42
ЕКОНОМІКА	46
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	50

У ЦЕНТРИ УВАГИ

22 липня Верховна Рада України прийняла Закон «Про затвердження Указу Президента України «Про часткову мобілізацію»»

”
Верховна Рада України затвердила Указ Президента України від 21 липня 2014 р. № 607 «Про часткову мобілізацію». «За» проголосувало 232 депутати.

Указом Президента України у зв'язку з поширенням проявів тероризму на території України, що призводять до загибелі мирного населення, військовослужбовців і працівників військових формувань та правоохоронних органів України у східних регіонах держави, концентрацією угруповань військ (сил) зі значним наступальним потенціалом на території Російської Федерації поблизу державного кордону України, загрозою нападу, небезпекою державній незалежності України, зметою забезпечення оборони держави, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до п. 1, 17, 20 ч. 1 ст. 106 Конституції України оголошується та проводиться часткова мобілізація (далі – мобілізація).

Згідно з Указом, «мобілізація проводиться на території Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей, міста Києва.

Мобілізація проводиться протягом 45 діб із дня набрання чинності цим Указом.

Призов військовозобов'язаних, резервістів та поставку транспортних засобів для забезпечення потреб Збройних сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, інших військових формувань України здійснити в обсягах, визначених мобілізаційними планами з урахуванням резерву».

Указом визначено, що «місцеві органи виконавчої влади за участю органів місцевого самоврядування та із залученням підприємств, установ та організацій усіх форм власності організують та забезпечують в установленому порядку:

1) своєчасне оповіщення і прибуття громадян, які призиваються на військову службу, прибуття техніки на збірні пункти та у військові частини;

2) виділення тимчасово будівель, споруд, земельних ділянок, транспортних та інших матеріально-технічних засобів, надання послуг Збройним силам України, Національній гвардії України, іншим військовим формуванням України відповідно до мобілізаційних планів».

Указом передбачено «Міністерству оборони України, Міністерству внутрішніх справ України, Службі безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України забезпечити інформування членів сімей військовослужбовців і працівників військових формувань, правоохоронних органів України, які виконують завдання в районі проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, з питань проходження ними служби, вжити заходів щодо унеможливлення розголошення інформації з обмеженим доступом.

Кабінету Міністрів України забезпечити фінансування та вжити в межах повноважень інших заходів, пов'язаних з оголошенням та проведенням часткової мобілізації» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://rada.gov.ua>). – 2014. – 22.07).*

21 липня Рада Безпеки ООН одноголосно схвалила резолюцію щодо катастрофи Боїнга-777 авіакомпанії Malaysia Airlines над Україною

Проект резолюції був винесений на розгляд Австралією. У нього було внесено фрагменти документа, підготованого Російською Федерацією. Перед початком голосування постійний представник РФ при ООН В. Чуркін заявив, що Росія підтримає проект резолюції.

Зокрема, документ вимагає забезпечити збереження доказів на місці катастрофи літака, а також надати безпечний, повний і безперешкодний доступ слідчих у район авіакатастрофи.

Міністр закордонних справ Австралії Д. Бішоп після прийняття резолюції повідомила, що малайзійський літак в Україні був збитий над територією, яка контролюється сепаратистами. За її словами, у прийнятій резолюції РБ ООН вимагає від цих осіб повного доступу до місця аварії лайнера, до уламків літака та тіл загиблих людей.

«Повинні бути зупинені бойові дії поблизу від місця падіння літака», – додала голова МЗС Австралії, коментуючи прийняту резолюцію.

Вона зазначила, що, згідно з документом, усі сторони повинні співпрацювати на шляху проведення ретельного прозорого розслідування обставин авіакатастрофи. Крім того, за її словами, Росія повинна використовувати свій вплив на сепаратистів для того, щоб вони не перешкождали розслідуванню, а також для припинення конфлікту в Україні.

Серед ключових положень резолюції на особливу увагу заслуговують встановлення Радою Безпеки того, що літак було збито, що спричинило трагічну втрату 298 життів; вимога до збройних груп на Сході України забезпечити недоторканність місця катастрофи та не допустити знищення особистих речей, тіл загиблих пасажирів та інших свідчень, а також забезпечити негайний і безпечний доступ представників Комісії з розслідування, Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ та інших міжнародних організацій згідно зі стандартами ІКАО; вимога про негайне припинення воєнної активності, зокрема збройних груп, у безпосередньому

районі катастрофи.

Рада Безпеки також висунула вимогу щодо притягнення до відповідальності винних у злочині та закликала до співпраці з цією метою всі держави.

«Закликаємо країни, громадяни яких стали жертвами авіакатастрофи і які, разом з Україною, найбільш зацікавлені у проведенні всебічного й незалежного розслідування, розглянути можливість направлення цивільних поліцейських підрозділів для забезпечення недоторканності місця катастрофи по всьому його периметру та надання необхідного сприяння розслідуванню», – ідеться в резолюції.

У коментарі МЗС України щодо схвалення Радою Безпеки ООН резолюції стосовно міжнародного розслідування катастрофи літака МН-17 Малайзійських авіаліній відзначається, що Україна вітає одностороннє схвалення Радою Безпеки ООН представленої Австралією за співавторства України резолюції щодо міжнародного розслідування катастрофи літака МН-17 Малайзійських авіаліній у Донецькій області 17 липня ц. р.

«Розглядаємо результат голосування, як і широке коло співавторів резолюції, як беззастережну підтримку Радою Безпеки зусиль міжнародного співтовариства та України з проведення повного, ретельного та незалежного розслідування в координації з ІКАО та іншими міжнародними організаціями», – наголошує Міністерство закордонних справ України

(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 22.07; Корреспондент.net (<http://ua.korrespondent.net>) – 2014. – 21.07).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Пальчук, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. наук із соц. комунікацій

Зміни до Конституції України: початок конституційної реформи чи перерозподіл владних повноважень

Конституційні зміни, запропоновані спеціальною парламентською комісією до Основного закону та відправлені на експертизу до Венеціанської комісії, обумовлені необхідністю проведення реформи з огляду на потребу кардинально змінити систему влади в Україні. Сам текст змін до Конституції, незважаючи на заяви голови спеціальної Конституційної комісії ВРУ Р. Князевича про врахування всіх пропозицій суб'єктів законодавчої ініціативи, зумовив виникнення запитань в експертів і громадськості. У першу чергу ці питання стосувалися перерозподілу повноважень між гілками влади. У запропонованих змінах до Конституції повністю змінено логіку взаємовідносин між парламентом, Президентом і виконавчою владою. Роль

парламенту в цій трійці значно посилюється. Натомість майбутній глава держави в багатьох питаннях перетворюється в символічну фігуру.

Категорично проти обмеження повноважень Президента виступають представники УДАРу і «Свободи». «Наскільки я розумію, це лише проект “Батьківщини” і Партії регіонів. “Свобода”, комуністи і УДАР за нього не голосували. Зрозуміло, що ті, хто голосував за ці конституційні зміни, хочуть ослабити інститут президентства», – вважає народний депутат від УДАРу В. Карпунцов. За його словами, УДАР лобіює інший принцип і формування уряду, і розподілу повноважень. Народні депутати від «Свободи» також не в захопленні від запропонованої редакції Конституції України. Віце-спікер ВРУ Р. Кошулинський стверджує, що його політична сила виступає за сильного Президента, та запевняє, що Верховна Рада в цьому складі не відповідає суспільним настроям й обмежувати повноваження Президента не повинна. До того ж «якщо ми говоримо про децентралізацію, то говоримо про значний вплив громадян на владу, але я не побачив жодної пропозиції в цьому напрямі», – зазначив він.

Не сприймає зміни до Основного закону в запропонованій редакції й ряд експертів. Зокрема, політолог В. Фесенко вважає, що цим проектом змін у Конституцію влада себе зганьбила: «Ця табличка (порівняльна таблиця змін до Конституції. – Авт.) – неприпустима річ, тому що не таблицю потрібно пред’являти громадськості, і то за витоком інформації, завдяки журналістам, а офіційний проект Конституції. А так щось направили у Венеціанську комісію, а громадськість нічого не знає. Помилкою я це називаю не тільки через непрозорість: якщо Президент вибирається на всенародному голосуванні, то це має бути значуща фігура з повноваженнями. А перетворення Президента в декоративну фігуру в умовах сьогоденної політичної кризи, коли Президент має відігравати ключову роль у системі національної безпеки і зовнішньої політики... Це політиканські ігри, які грають на руку зовнішньому агресору. Ці пропозиції не виводять країну із кризи, а можуть тільки посилити її. Цей проект Конституції мертвий, як і цей склад парламенту».

Водночас позитивним сигналом для громадськості стало рішення депутатів ВРУ стосовно того, що ті розділи, які передбачають необхідність затвердження їх на всеукраїнському референдумі, не можуть бути предметом розгляду Конституційної комісії. «Ми сконцентрувалися на трьох основних блоках конституційних змін. Це питання удосконалення парламентсько-президентської моделі, це питання децентралізації влади і питання судової гілки влади», – пояснив Р. Князевич. В експертному середовищі погоджуються з такими кроками, звертаючи увагу на негативні наслідки зміни форми правління. Так, І. Коліушко, голова правління Центру політико-правових реформ, зазначає: «Коли ми говоримо про форми правління, у першу чергу треба дати відповідь на запитання: можемо чи не можемо ми змінювати форму правління? Мені здається, сьогодні ми маємо досить прозору, просту ситуацію. Ми не можемо переходити до президентської республіки, оскільки цього нам не дозволить суспільство після тих подій, які

ми пережили. Ми не можемо переходити до парламентської республіки, тому що ми не маємо системи політичних партій, які користуються високою довірою в суспільстві. Ми не маємо незалежної авторитетної судової влади, яка в парламентській республіці виступає єдиною противагою, єдиною альтернативою парламентській більшості. У нас такої альтернативи фактично немає. Ми змушені залишатись на засадах змішаної республіки».

На думку експертів, модель змішаної республіки характеризується трьома основними критеріями. Президент республіки обирається на загальних виборах. Він наділений дійсно вагомими повноваженнями і поряд з ним є Прем'єр-міністр, який здійснює виконавчу владу, якщо тільки парламент не висловить йому недовіру. З цих позицій треба й виходити, шукаючи вдосконалення форми правління в Конституції України.

О. Петришин, доктор юридичних наук, професор, віце-президент Національної академії правових наук України, зі свого боку, зазначив, що питання форми правління вже вирішено на рівні Конституційної Асамблеї. Краще змішана форма для всіх. «Я вважаю це правильним, і тут треба поставити крапку. Я, наприклад, на наукових конференціях завжди запитую: яка президентська республіка може бути в Європі? Ну, немає в Європі жодної системи президентської форми правління! Ми хочемо насмішити світ?» – пояснив він.

У ряду експертів виникли сумніви щодо доцільності тих змін до положень Основного закону, що стосуються кандидатів у депутати та на пост Президента. У порівняльній таблиці до проекту закону України «Про внесення змін до Конституції України», відповідно до запропонованих змін, народним депутатом і Президентом України можуть бути громадяни із судимістю. Обмеження стосуються лише тих кандидатів, які на день виборів відбувають покарання у вигляді позбавлення волі за вчинення умисного особливо тяжкого злочину за обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили. При цьому ценз на проживання в Україні змінено на перебування в громадянстві України не менше останніх десяти перед днем виборів років для Президента та останніх п'яти – для народного депутата ВРУ.

Відповідно до конституційних змін, пропонується повністю позбавити главу держави будь-якого впливу на діяльність і кадровий склад майбутнього уряду. У першу чергу Президента позбавляють права на висунення кандидатур міністрів оборони та закордонних справ. Натомість у нього з'явиться право внесення на розгляд парламенту кандидатур очільників Служби зовнішньої розвідки та Державного бюро розслідувань.

Президент, як і раніше, вносить за пропозицією парламентської коаліції на розгляд ВР кандидатуру Прем'єр-міністра України. Утім термін, що його відведено Президенту на роздуми, значно скорочується. Якщо раніше він мав 15 днів, тепер – п'ять. При цьому, якщо він не внесе цієї кандидатури, за нього це автоматично робить Голова Верховної Ради.

У подальшому Президент позбавляється права зупиняти дії актів Кабінету Міністрів України. Він може лише звернутися до Конституційного

Суду із пропозицією розглянути відповідність цих актів Основному закону. Але до прийняття остаточного судового рішення сам факт звернення не матиме ніяких наслідків.

Державні адміністрації пропонується перейменувати в державні представництва, глави яких призначаються Президентом України за поданням уряду. Головна функція цих представництв полягатиме в координації діяльності місцевих органів виконавчої влади та нагляді за відповідністю актів органів місцевого самоврядування чинному законодавству. При цьому Президент позбавляється права звільняти глав державних представництв і скасовувати будь-які рішення виконавчої влади на місцях. Ці функції переходять виключно до Кабміну.

Таким чином, зазначають експерти, у майбутньому так звана президентська вертикаль, як така, не існуватиме.

Також опосередкованого характеру набуває вплив Президента на суддівську систему – глава держави лише призначає п'ять із вісімнадцяти членів Вищої ради юстиції. Суди в країні утворюватимуться законом, який вноситься на розгляд парламенту главою держави, але за поданням Вищої ради юстиції й тільки після погодження із Прем'єром.

Глава держави також позбавляється права на визначення процедури помилування. Якщо раніше правила помилування встановлювались Указом Президента, тепер це має відбуватися згідно з прийнятим парламентом законом про помилування.

Процедура усунення Президента від влади істотно спрощується. Імпічмент може ініціювати третина народних депутатів, а не більшість, як це передбачено чинною Конституцією. Після цього, у разі, якщо в діях Президента будуть наявні ознаки злочину, парламент простою більшістю звертається до Конституційного Суду із проханням дати свої висновки. У чинній Конституції для ухвалення цього рішення потрібно 300 голосів. Зрештою, Конституційний Суд і стає кінцевою інстанцією перевірки дій Президента на відповідність закону. Згідно з чинною Конституцією справу про імпічмент має розглядати ще й Верховний Суд.

При цьому повноваження самого Президента щодо розпуску парламенту значно звужуються. Глава держави позбавляється права на розпуск парламенту в разі неспроможності ВРУ зібратися протягом 30-ти днів або сформувати коаліцію. Президент зможе достроково припинити повноваження Верховної Ради лише в одному випадку: якщо протягом 60-ти днів після відставки Кабміну не сформовано персональний склад уряду. Крім того, Президент буде позбавлений привілею на позачерговий розгляд його законодавчих ініціатив.

Експерти зазначають, що атмосфера стосунків між депутатами та главою держави відчувається навіть у тому, як прописані окремі нюанси, які не змінюються за суттю, але мають дати зрозуміти, яка саме інституція впливовіша та важливіша. Наприклад, у чинній Конституції вказано, що в разі необхідності Президент має право оголошувати військовий або надзвичайний стан при подальшому підтвердженні Верховною Радою. Нова

редакція Основного закону, по суті, нічого не змінює – лише розставляє акценти. Зокрема, відповідно до конституційних змін, Президент не оголошує надзвичайного або військового стану, а звертається з відповідним проханням до парламенту.

Водночас у новообраного Президента буде достатньо повноважень і прав, щоб зупинити процес внесення змін до Конституції. У публічній площині новий глава держави зможе апелювати до того, що його обирали з конкретними повноваженнями і змінювати їх під час каденції не є правильним по відношенню до виборців.

У цьому контексті експерти пояснюють, що статус Президента – одне з найскладніших питань. Зокрема, І. Коліушко, голова правління Центру політико-правових реформ, зазначає: «...Як бути з Президентом, який обирається прямими виборами, але при цьому не повинен домінувати над урядом. Як зробити його вагомою фігурою, щоб його повноваження були суттєвими?» З огляду на це, експерт пропонує розділити на три групи ці повноваження з точки зору процедури реалізації:

- ті, які здійснюються ним самостійно (відповідно готуються й реалізуються);

- ті, які реалізуються Президентом за поданням Прем'єр-міністра, тобто це означає, що проекти цих указів готуються в Кабінеті Міністрів, а Президенту подаються лише на підпис;

- ті, які можуть ініціюватися Президентом, але не можуть набрати чинності без контрасигнації Прем'єр-міністром і міністром, який відповідальний за виконання.

Також в експертному середовищі є спірне питання – можливість головування Президента на засіданнях Кабінету Міністрів при розгляді питань, які ініціює сам глава держави. Така практика існує в багатьох країнах. У нас дехто сумнівається, що дотримання такої процедури даватиме Президенту можливість домінувати і впливати на уряд.

Для затвердження змін в остаточній редакції експерти звертають увагу на необхідність забезпечення принципу неперервності державної влади: пропонується, замість припинення повноважень, використовувати призначення позачергових виборів, і випадки передбачені в пропозиціях.

Зупинимось на деяких із запропонованих змін більш детально.

Майже всі експерти говорять про необхідність спрощення процедури імпичменту та її конкретизацію. Ю. Ключковський, керівник Інституту виборчого права, також звертає увагу на це питання. «Пропонується залишити підставами для цієї процедури вчинення злочину, однак вилучаємо кваліфікацію факту злочину. Залишаємо виключно політичні органи, а за Конституційним Судом – дотримання процедури. Але скажіть, будь ласка, якщо ми говоримо про злочин, то де факт злочину?»

Мені здається, або треба залишити ту процедуру, яка є сьогодні, можливо, помінявши кількісні параметри, щоб залишити органи, які уповноважені констатувати факт злочину, але тоді передбачити теж, що імпичмент не є кримінальною відповідальністю і не виключає притягнення до

кримінальної відповідальності після цього, або розглядати спеціальну процедуру усунення Президента з поста з політичних підстав. І тоді немає потреби говорити про злочин і про те, хто встановлює факт злочину. Мені здається, що ця усічена процедура є внутрішньо суперечливою», – зазначив експерт.

В. Мусіяка, доктор юридичних наук, професор (Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова), пропонує розробити реальний механізм імпічменту. «Мене захоплює ідея, чи можна встановити обрання людини, яка не буде мати ніяких повноважень, крім одного – відслідковувати дотримання Президентом Конституції України і у всій верхівці влади, а також ставити питання перед Конституційним Судом. Ви ж бачите, що є потреба увесь час спостерігати. Вони увесь час порушують Конституцію, закон», – підкреслив експерт.

Разом з тим найбільшу увагу представників громадськості все ж таки привертає питання значного обмеження повноважень Президента. Так, Ю. Галушак, народний депутат шостого скликання переконаний, якщо з Основного закону вилучається ряд вагомих повноважень Президента, то необхідно взяти за основу саме не французьку, а польську модель. Необхідно дати Президенту повноваження розпускати парламент, коли він бачить ознаки кризи.

Також Ю. Галушак звертає увагу на важливість внесення змін до Основного закону щодо відповідальності та підконтрольності голів державних представництв (у поточній редакції Конституції – місцевих державних адміністрацій) перед Кабінетом Міністрів України. На його переконання, краще коли було б прописано, що глави державних представництв призначаються, звільняються урядом за поданням Президента. «Тому що у випадку надзвичайного чи військового стану саме глави держадміністрацій перебирають на себе представництво головнокомандуючого у регіонах. І тому Президенту не повинно бути байдуже, хто там є. Це контролер у першу чергу. Префекти знаходяться у зворотній системі зв'язку. Координація – це не прямі накази, це зворотна петля. Префект повинен бути дуже застабілізований. Тому префект повинен мати відповідний статут. Це аполітичність цієї людини, яка забезпечується тим, що він незалежний від політичних впливів уряду. Тобто вже він не може призначатись і зніматись тільки урядом. Він не повинен залежати від того, що зняли Президента чи уряд. Тому третій елемент, який має бути властивий префектам, – це ротация, коли така особа має перебувати не більше трьох років на одному місці. А далі його переводять – хоче він того чи не хоче, щоб не зрісся з місцевою елітою. Тоді можна робити децентралізацію. В іншому випадку, ми будемо бачити те, що бачимо на Сході, коли правоохоронні органи ну чомусь страшно не хочуть займатись своїми справами», – пояснив він.

У запропонованих змінах до Конституції України глава держави буде позбавлений права подавати подання про призначення міністрів закордонних справ і оборони. Відповідно до змін, весь склад Кабінету Міністрів має

призначатися Верховною Радою за поданням Прем'єра. Також Прем'єр-міністр наділяється правом клопотати перед Верховною Радою про звільнення окремих членів уряду, а Кабмін буде відповідальний тільки перед парламентом, а Президенту – лише підзвітний, хоча й отримає право призначати і звільняти (за поданням глави уряду) заступників міністрів, а також голів і заступників центральних органів влади.

І. Коліушко, голова правління Центру політико-правових реформ, підтримує ці зміни, коли Верховна Рада робить основний внесок у формування уряду. Тобто вона створює політичне обличчя уряду. У порівняльній таблиці до проекту закону України «Про внесення змін до Конституції України» у ст. 114 показано, якою могла б бути послідовність дій щодо формування уряду. «Я думаю, недоцільно застосовувати дуже спрощені моделі, як то було в проекті Конституції, яку вносив Ющенко в 2009 р., коли пропонувалось, що лідер найбільшої фракції стає кандидатом на посаду Прем'єр-міністра. До речі, у той момент, коли якраз існував уряд, до якого найбільша фракція в парламенті була в опозиції, така норма в Конституції призводить до того, що ми завжди змушені робити коаліційні дії. Спочатку давали право найбільшій фракції, потім вона має пересвідчитись, що вона не збирає більшості під свій уряд. І тільки потім може бути реальна кандидатура... У багатьох конституціях Європи враховані ці недоліки, і тому пропонується, щоб тут якраз Президент відігравав роль модератора і після консультацій з лідерами фракцій вносив кандидатуру на посаду Прем'єр-міністра», – зазначив він.

Згідно із запропонованими конституційними змінами, цей кандидат повинен мати два тижні на формування складу уряду й підготовку програми діяльності Кабінету Міністрів, який представляється у Верховній Раді. Тоді парламент одним голосуванням після обговорення надає вотум довіри уряду. Якщо це проходить, тоді уряд складає присягу і йде працювати. Якщо ні, якщо, наприклад, Президент неякісно виконав свою роботу, не врахував реального стану справ у парламенті, або кандидат на посаду Прем'єр-міністра неякісно сформував склад уряду й не здобув підтримки у Верховній Раді, тоді наступний крок парламент має робити без Президента. Наприклад, вдатися до рейтингового голосування або будь-яким іншим чином визначити кандидатуру на посаду Прем'єр-міністра, і він так само за два тижні формує склад уряду та подає на вотум довіри. Що стосується подальших відносин між урядом і Верховною Радою, то тут важливо, щоб вони відбувалися виключно через Прем'єр-міністра. Тобто будь-які кадрові зміни в складі уряду мали би робитися Верховною Радою за поданням Прем'єр-міністра. Як варіант, коли йдеться про недовіру уряду в цілому, то тут, очевидно, повинні мати право на ініціативу як самі народні депутати, так і Президент України.

Запропоновані зміни до Конституції передбачають відповідальність Кабміну тільки перед ВРУ, а Президенту – лише підзвітність. Прем'єр-міністр наділяється правом клопотати перед ВРУ про звільнення окремих членів уряду. Крім того, Кабмін наділяється правом призначати і звільняти (за поданням глави КМУ) заступників міністрів, а також голів і заступників

центральної влади.

Ю. Ключковський, керівник Інституту виборчого права, абсолютно підтримує парламентське формування уряду. Однак він застерігає, що в системі парламентського формування уряду не дуже працює принцип поділу законодавчої і виконавчої влади. І тому потрібні інші стримування й противаги, які не дають можливості запровадити, замість президентського авторитаризму, парламентський авторитаризм більшості, яка контролює уряд. Тому тут необхідно продумати, які саме повноваження мають залишитися за главою держави, оскільки він – єдиний, хто дійсно здатний стримувати і створювати противаги при поєднанні парламенту та уряду, що є неминучим при одноканальному формуванні Кабінету Міністрів.

За запропонованою редакцією змін до Основного закону центром прийняття рішень уже остаточно стає Верховна Рада. За новими правилами, кандидатуру для призначення на посаду Прем'єр-міністра вносить Президент за пропозицією парламентської коаліції у Верховній Раді, яка вже формуватиметься не фракціями, а окремими депутатами. Причому Президент має це зробити максимум на п'ятий день, а не на п'ятнадцятий, як раніше. Також саме Верховна Рада має вносити пропозиції Прем'єру щодо призначення міністрів. Також Президент не зможе зупиняти актів Кабміну, який, до речі, має тепер ексклюзивне право на формування держбюджету.

При цьому безпосередньо для депутатів створюється режим підвищеної комфортності. У порівняльній таблиці до проекту закону України «Про внесення змін до Конституції України» повністю скасована норма про обов'язкове входження народного депутата України до складу депутатської фракції політичної партії, від якої він обирався. Тобто «тушки» фактично будуть узаконені. Рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України в усіх можливих випадках у разі прийняття цієї Конституції може бути прийняте виключно Верховною Радою. Разом з тим окремо в новій редакції Конституції описана обов'язковість персонального голосування народних депутатів: рішення парламенту приймаються шляхом голосування в спосіб, що унеможливує голосування замість народного депутата України іншою особою.

Що стосується судової влади, то, відповідно до проекту закону України «Про внесення змін до Конституції України», прийняття рішення щодо недоторканності суддів тепер повністю переходить до рук самих суддів. Якщо раніше суддю можна було затримувати або заарештовувати за рішенням парламенту, тепер це прерогатива Вищої ради юстиції. Дещо змінилися вікові та професійні вимоги до кандидата в судді. Нині суддею може стати громадянин не молодше 25 років і стажем роботи в галузі права не менше трьох років. Змінами до Конституції пропонується підвищити ці терміни відповідно до 35 років і п'яти років стажу.

У квітні в НАН України відбувся круглий стіл на тему: «Конституційна реформа: шляхи проведення та напрямки змін», де експерти запропонували Україні перейти до триланкової системи суддів, обмежити недоторканність суддів лише функціональною діяльністю та залишити прокуратурі лише

функцію державного обвинувачення. М. Козюбра, завідувач кафедри загальнотеоретичних та державотворчих наук Києво-Могилянської академії, суддя Конституційного Суду у відставці, доктор юридичних наук, порадив, що в реформуванні правосуддя доцільно почати з питання щодо системи судів загальної юрисдикції, яка існує сьогодні в Україні. Не тільки на його думку, а й на думку зарубіжних експертів, зокрема Венеціанської комісії, вона є надмірно складною. Тому що поєднання в одному судовому органі, який іменується Вищим спеціалізованим судом кримінальних і цивільних справ, а також існування господарських судів як самостійної ланки судової системи не відповідає сучасним європейським стандартам. У зв'язку з цим, в експертів виникає питання про повернення до триланкової системи судів, яка успішно функціонує в багатьох країнах, у тому числі більшості сусідніх. Але в тій же ж концепції конституційної реформи, над якою працювала робоча група Конституційної Асамблеї, запропоновано відмовитися від фіксації у Конституції таких інституцій, як Вищий спеціалізований суд, залишивши принцип спеціалізації. «На мій погляд, це дає змогу – якщо, можливо, навіть не сьогодні і не завтра, але зваживши “за” і “проти”, зокрема фінансові можливості держави – перейти до триланкової системи судів. Мені здається, що, загалом, це буде сприяти поліпшенню і доступу до правосуддя, тому що зараз громадяни зустрічаються з відповідними складнощами... відповідної судової системи. Я не думаю, що відразу поліпшить проблему з корумпованістю, але, очевидно, буде менше інстанцій щодо корупції. Я ще раз наголошую, запропонований варіант зовсім не означає відмову від принципу спеціалізації, але цей принцип може бути втілений в реальну практику в інших формах, але не у формах тих же ж спеціалізованих судів», – зазначив М. Козюбра.

За словами Р. Куйбіди, заступника голови правління Центру політико-правових реформ, правники в питанні системи судів орієнтувалися на рекомендації Венеціанської комісії та на досвід європейських держав. У рекомендаціях Венеціанської комісії пропонується відмовитися від чотириланкової системи. Але зазвичай органи адміністративної юстиції в більшості країн відділені від системи загальної юрисдикції. З огляду на це, фахівці пропонують, щоб було дві системи судів, щоб адміністративні суди не входили до системи судів загальної юрисдикції, де власне мають бути концентровані традиційні сфери цивільного й кримінального судочинства. Щодо спеціалізованих судів, які можуть утворюватися в рамках судів загальної юрисдикції, експерти зазначають, що це знову ж таки спеціалізовані суди в рамках цивільної або кримінальної юрисдикції. Наприклад, суди з розгляду справ про банкрутство, суди ювенальні та інші суди. Тут ідеться про рівень судів першої інстанції передусім.

До речі, експерти не виключають, що Вища судова рада може бути й Вищою радою судівництва. Але це може бути тим органом, який може прийти на заміну великій кількості органів, які нині існують, – це вищі кваліфікаційні комісії суддів, вищі ради юстиції, ради суддів України. Це орган, який фактично має об'єднати ці всі функції в собі.

За словами Р. Куйбіди, експертним середовищем пропонується змінити систему призначення на посаду судді, яка на сьогодні є трискладовою: спочатку Вища кваліфікаційна, потім Вища рада юстиції, потім Президент. Натомість пропонується дворівнева система – це кваліфікаційна комісія, яка здійснюватиме довіру та безпосередньо призначення, переведення суддів. Остаточні рішення з цих питань прийматиме Судова рада чи Вища рада судівництва.

З процедури призначення суддів, таким чином, пропонується виключити Президента і Верховну Раду, а також у рамках Вищої судової ради чи Вищої ради судівництва пропонується передбачити третину від громадськості. Це, за словами експерта, саме те, що дає можливість уникнути корпоративності. Це як форма громадського контролю й участі громадськості в цих питаннях. Але, звичайно, відповідно до європейських стандартів, більшість у плані цього органа – це судді, обрані з'їздом суддів.

Істотне розширення повноважень Вищої судової ради (ВСР) – компетенція призначати суддів на посади, здійснювати переведення, звільнення судів з посади, реалізовувати дисциплінарну практику, займатися організаційними і фінансовими питаннями тощо – актуалізує ряд питань: по-перше, наскільки цей орган справиться з такими повноваженнями; по-друге, наскільки в такому випадку зберігатиметься збалансоване співвідношення компетенції Вищої судової ради із суддівським самоврядуванням; по-третє, спосіб формування (пропонується, що ВСР складатиметься із 15 членів, 10 з яких призначає з'їзд суддів, а 5 – вибирає і призначає сама ВСР шляхом жеребкування).

На думку фахівців, чим менше суб'єктів формування, тим більша загроза для незалежності органа. Також, на їхню думку, не зовсім обґрунтованим видається обрання членів органа самих себе.

Важливим є також питання формування, повноважень і процедур їх реалізації Конституційного Суду України. У цьому контексті фахівці звертають увагу, що, зокрема, для суддів Конституційного Суду необхідний набагато ширший світогляд, ніж у судів загальної юрисдикції з традиційними підходами, які ґрунтують свою аргументацію здебільшого за правилами соланізму. «...Справді, спеціалісти в галузі конституційного права, публічного права мають переважати у складі Конституційного Суду. І це потрібно, очевидно, зазначити у вимогах кваліфікаційних до претендентів на місце судді Конституційного Суду. Також має бути прозорість формування корпусу Конституційного Суду. До цього має бути долучена громадськість. Юридично і не тільки юридично має бути попереднє обговорення кандидатів, можливо, справді потрібно створити відповідну кваліфікаційну комісію в цьому плані», – зазначив М. Козюбра.

Важливим для експертів є питання реалізації Конституційним Судом своїх повноважень щодо вирішення конфліктів у системі державної влади. «Ми розглядаємо як обов'язковий елемент системи стримування і противаг і систему ефективної державної влади, тому що саме Конституційний Суд повинен бути тим органом, який буде вирішувати конфлікти, які будуть

виникати між Президентом, Прем'єр-міністром, урядом чи парламентом у цілому. Для того треба було б вжити заходи для зміцнення конституційного правосуддя», – підкреслив І. Коліушко, голова правління Центру політико-правових реформ.

У зв'язку з цим, експерти радять уточнити й розширити кваліфікаційні вимоги щодо суддів Конституційного Суду, виключити з'їзд суддів як суб'єкт призначення суддів Конституційного Суду, запровадити кваліфікаційну комісію, яка здійснюватиме попереднє оцінювання кандидатів на посаду суддів Конституційного Суду, з яких уже потім суб'єкти призначення – Президент і Верховна Рада обиратимуть і призначатимуть на посади суддів. І обов'язково треба гарантувати те, що Конституційний Суд даватиме відповідь на всі справи по суті, а не маніпулювати. Наприклад, закривати провадження у зв'язку з припиненням дії указу, який став приводом до звернення до Конституційного Суду.

С. Ківалов, член Венеціанської комісії від України, повідомив про те, що 13 червня на 99-й сесії Венеціанської комісії було заслухано інформацію про конституційну співпрацю з Україною.

Президент Венеціанської комісії Д. Букіккіо наголосив, що «особисто приділяє величезне значення процесу конституційної реформи в Україні». «Венеціанська комісія тривалий час співпрацює з Україною і надає свою допомогу в питаннях реформування української Конституції і законодавства. Допомогу професійних європейських конституціоналістів у цих питаннях складно переоцінити», – зазначив С. Ківалов.

Експерти Венеціанської комісії зазначили, що чекають текст змін до Конституції України, після чого в найкоротші терміни буде підготовлено висновок Венеціанської комісії. «На засіданні Венеціанська комісія дозволила доповідачам направити майбутній висновок Венеціанської комісії з питання внесення змін до Конституції українській владі до його розгляду на пленарній сесії. Думаю, депутати в Україні повинні активізуватися, вважаючи роботу над конституційною реформою пріоритетною. Консолідований текст змін до Конституції до розгляду в парламенті необхідно відправити на експертизу до Венеціанської комісії, де працюють кращі фахівці в галузі конституційного права, виборчого законодавства та інших областей права. Я дуже сподіваюся, що цей документ буде готовий незабаром. Упевнений, що висновок з Венеції на проект змін до Конституції України ми отримаємо дуже швидко. Я впевнений, що при проведенні конституційної реформи повинні обов'язково скористатися колосальним досвідом європейських експертів», – заявив С. Ківалов.

Також політик нагадав, що наступна ювілейна 100-та сесія Венеціанської комісії відбудеться 10–11 жовтня в Римі (*Матеріал підготовлено з використанням інформацією таких джерел: Інтернет-видання «Ні корупції!» (<http://nikorupciji.org>); Інформаційне агентство «Українські національні новини» (<http://www.unn.com.ua>); iPress (<http://ipress.ua/news>); Дзеркало тижня (<http://dt.ua>); Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>); Uzhgorod.net.ua (<http://www.uzhgorod.net.ua>);*

Интернет-видання «Закарпаття онлайн» (<http://zakarpattia.net.ua>); Espresso.tv (<http://espresso.tv>); 7 Днів. Україна (<http://7days-ua.com>); Главком (<http://glavcom.ua/articles/19654.html>).

А. Рябокони, мл. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ

Избрание главы Еврокомиссии и демарш Д. Кэмерона

27 июня в ходе очередного саммита глав государств ЕС бывший премьер-министр Люксембурга Ж.-К. Юнкер был назначен на пост главы Еврокомиссии на 2014–2019 гг. Об этом сообщил после завершения саммита ЕС в Брюсселе председатель Европейского совета Х. Ван Ромпей. Лидеры стран Европейского Союза в ходе голосования одобрили кандидатуру люксембургского политика Ж.-К. Юнкера на пост главы Европейской комиссии. «Против» проголосовали главные евроскептики: главы правительств Великобритании и Венгрии Д. Кэмерон и В. Орбан.

В середине июля Европарламент утвердил Ж.-К. Юнкера в должности главы Европейской комиссии. В ходе тайного голосования в Страсбурге он получил более 400 голосов при необходимых 376. Перед голосованием кандидат выступил со своей программой «Новый старт для Европы: моя повестка по занятости, экономическому росту, юстиции и демократическим переменам», в которой изложил 10 приоритетов в различных областях деятельности Еврокомиссии. Программа Ж.-К. Юнкера направлена на дальнейшее усиление Европейской интеграции, в том числе в области внешней политики. Он высказался за расширение полномочий главы дипломатии ЕС и его поддержку другими членами Европейской комиссии. При этом в ходе дебатов с руководителями политических фракций Ж.-К. Юнкер подвергся резким нападкам евроскептиков.

Напомним, убежденный сторонник максимальной европейской интеграции и усиления институтов ЕС, Ж.-К. Юнкер стал одним из архитекторов Маастрихтского соглашения, на основании которого был создан Европейский экономический валютный союз, который заложил основу для введения единой европейской валюты – евро. Также занимал пост председателя Еврогруппы (Совета министров финансов зоны евро) с момента создания этого поста в 2004 г. и до начала 2013 г., когда он оставил эту должность по собственному желанию, чтобы сконцентрироваться на внутренних проблемах Люксембурга.

Ж.-К. Юнкер был одним из разработчиков Пакта стабильности и роста ЕС, ограничивавшего предельный уровень бюджетного дефицита стран сообщества 3 % их ВВП, а уровень госдолга – 60 %. Повсеместное нарушение странами ЕС этого документа в благополучные 2002–2007 гг. привело к острому кризису суверенной задолженности в 2010 г. Несмотря на то что в годы кризиса Ж.-К. Юнкер утратил значительную часть своего влияния в результате критики по поводу недостаточной эффективности его

действий в должности председателя Еврогруппы, он остается одним из самых влиятельных и, без сомнения, наиболее опытным из нынешнего поколения европейских политиков.

Согласование кандидатуры Ж.-К. Юнкера стало беспрецедентным, так как она была определена не консенсусом, как обычно, а в ходе голосования. Отметим, что ранее ни один из глав Еврокомиссии не назначался вопреки публичным и принципиальным возражениям такого большого государства-члена ЕС, как Британия.

В нынешней ситуации Великобритания, которая уже планирует в 2017 г. провести референдум о выходе страны из ЕС, открыто продемонстрировала нежелание видеть на этом посту Ж.-К. Юнкера – видного сторонника более сильной интеграции внутри Евросоюза.

В начале июня премьер-министр Великобритании Д. Кэмерон даже пригрозил досрочным выходом Британии из ЕС, если Ж.-К. Юнкер станет главой Европейской комиссии. В одном из разговоров с канцлером Германии А. Меркель, самым ярким сторонником Ж.-К. Юнкера, Д. Кэмерон назвал бывшего премьер-министра Люксембурга «человеком, который не сможет решить проблемы следующих пяти лет».

Вопрос не в личной неприязни, отмечают международные наблюдатели, а в том, что Д. Кэмерон все настойчивее продвигает свою политику и стремится ослабить роль Брюсселя. Но А. Меркель поддерживала Ж.-К. Юнкера до конца. Основных вопросов после назначения Ж.-К. Юнкера остается два: как под председательством бывшего премьер-министра Люксембурга будет строиться политика ЕС и что будет делать Британия после явного дипломатического поражения?

Сам британский премьер поражение не признал, заявив скорее о проигрыше всего Евросоюза. «Это мрачный день для Европы, это грозит ослабить национальные правительства», – заявил Д. Кэмерон журналистам после назначения Ж.-К. Юнкера. По его словам, это решение осложняет вопрос о сохранении членства Великобритании в составе ЕС. Британский премьер неоднократно заявлял, что Ж.-К. Юнкер не отвечает интересам британцев, настроенных на ограничение полномочий Брюсселя. «Великобритания будет работать с новым главой Еврокомиссии и делать все, что необходимо, чтобы защитить свои интересы», – сказал Д. Кэмерон. Он также выразил мнение, что «это неверная кандидатура, избранная неправильным методом». «Главы государств не должны допускать, чтобы их переигрывал Европарламент в назначении главы Еврокомиссии», – заявил британский премьер. «Я сказал европейским лидерам, что они могут пожалеть о том, что пошли по новому пути избрания президента Еврокомиссии. Я всегда буду отстаивать интересы Великобритании», – написал Д. Кэмерон в своем микроблоге в Twitter.

Британский премьер-министр считает, что председателя Еврокомиссии должны определять главы государств и правительств Евросоюза вне зависимости от тех кандидатур, которые были представлены партиями во время выборов в Европарламент. «Именно мы как демократически

избранные лидеры Европы должны решать, кто будет руководить Еврокомиссией, вместо того чтобы соглашаться на новую процедуру, по поводу которой никогда не было согласия», – заявлял Д. Кэмерон на мини-саммите в Харпсунде 9 июня, в котором также приняли участие главы правительств Швеции, Германии и Нидерландов. Тогда же премьер-министр Швеции Ф. Рейнфельдт подверг критике идею о выдвижении партиями главных кандидатов на пост председателя Еврокомиссии, отметив, что это нарушает баланс между органами Евросоюза, а также сам принцип, на котором базируется Лиссабонский договор между странами ЕС. По мнению шведского премьера, дискуссия о будущей роли Еврокомиссии гораздо важнее, чем об имени ее будущего председателя. Похожую позицию выразил также голландский премьер М. Рютте.

Отметим, что, согласно Лиссабонскому договору ЕС, глава ЕК должен назначаться «с учетом результатов выборов в Европарламент». Ж.-К. Юнкер является ставленником Европейской народной партии, сохранившей лидирующую позицию в Европарламенте созыва 2014–2019 гг. Тот факт, что Ж.-К. Юнкера поддержала вторая по величине фракция Европарламента – социалисты, гарантирует ему поддержку этого законодательного органа ЕС.

Отметим, что сами результаты выборов в Европарламент являются далекими от однозначности. Основными итогами данных выборов являются:

1. Победа Европейской народной партии, несмотря на потерю 50 мандатов по сравнению с прошлым созывом. Партия сохранила самую большую фракцию (221 мандат) в парламенте. Основным соперником – Партия европейских социалистов, которой некоторые опросы предрекали победу, не смогла серьезно увеличить свое представительство.

2. Ни одна партия не смогла занять более 50 % мест в парламенте. Для того чтобы утвердить нового председателя Еврокомиссии, необходимо формирование коалиции. Ж.-К. Юнкер заявил, что собирается обсуждать возможность создания коалиции консерваторов и социалистов (называемой на еврожаргоне «большой коалицией»), причем лидер социалистов согласился поддержать Ж.-К. Юнкера на должность председателя Еврокомиссии.

3. Повышение явки избирателей по сравнению с предыдущими выборами в Европарламент, произошедшее впервые в истории. Ранее явка только уменьшалась от выборов к выборам.

4. Рост популярности евроскептических сил. Евроскептики заняли первое место на выборах во Франции (Национальный фронт – 24 мандата), Великобритании (Партия независимости Соединённого Королевства – 24 мандата), Дании (ДНП – четыре места), увеличили свое представительство в Австрии (Австрийская партия свободы – четыре мандата), Германии (партия «Альтернатива для Германии» – семь мандатов и НДПГ – один мандат), Швеции (партия «Шведские демократы» – два места), Финляндии (партия «Истинные финны» – два мандата), Греции (партия «Золотая заря» – три места).

5. Увеличение поддержки избирателями крайне левых сил (фракция

«Европейские объединённые левые/Лево-зелёные Севера»), которые, однако, однозначно не относят себя к евроскептикам. Из левых партий крупнейший прирост показали греческая СИРИЗА и лево-зелёная коалиция испанских политических партий «Объединённые левые». Кроме того, к фракции левых присоединились испанская «Подemos» и немецкая Партия защиты животных.

Избрание Ж.-К. Юнкера наперекор воле Д. Кэмерона может лишний раз продемонстрировать, что его угрозы о выводе Великобритании из Евросоюза, если Брюссель не лишится части полномочий в пользу стран-членов, не были услышаны.

Министр здравоохранения Великобритании Д. Хант заявил, что европейские лидеры, принявшие решение избрать бывшего премьер-министра Люксембурга Ж.-К. Юнкера в качестве главы Еврокомиссии, продемонстрировали свою трусость, сообщает Sky News.

С назначением главой Еврокомиссии Ж.-К. Юнкера спор Британии с Брюсселем не закончился, борьба за ключевые посты в европейском руководстве для Лондона продолжится, считает научный сотрудник Королевского института международных отношений, специалист по европейской политике, профессор Р. Уитман. После назначения Ж.-К. Юнкера начнется процесс переговоров с государствами-членами по составу Еврокомиссии и распределению мест между странами.

«Позиция Евросоюза означает не что иное, как его победу над популизмом Д. Кэмерона. То, чем он занимается последние пару лет, не что иное, как шантаж, – заявил директор Центра европейских исследований Высшей школы экономики (РФ) Т. Бордачев. – Ему теперь остается ждать того самого 2017 г., ставку на который он делает в своих громких заявлениях». Победа Ж.-К. Юнкера – торжество немецкого подхода, продолжает эксперт. Возможно, что именно у него получится примирить французские и немецкие взгляды на дальнейшее развитие Европейского Союза, что для Европы было бы прорывом.

В свою очередь эксперт Международного института гуманитарно-политических исследований В. Брутер уверен, что Д. Кэмерону ничего не остается, кроме как досрочно провести референдум: «Иначе он просто потеряет свои позиции внутри страны, и идти на следующие выборы ему будет не с чем». «Ж.-К. Юнкер продолжит проводить евроцентрическую политику, сильно ориентируясь на Париж и Берлин, сохраняя при этом очень тесные связи с руководством Нидерландов. В ближайшее время к ним может присоединиться и Италия, так как премьер-министр имеет очень высокий личный рейтинг и игнорировать его позицию было бы неправильно, – заявил В. Брутер. – При этом Ж.-К. Юнкер будет стараться несколько дистанцироваться от позиций США, но не доводя до открытых конфликтов. Будет курс и на поддержку отношений с Москвой, по крайней мере, по тем вопросам, по которым есть внутренний консенсус в Европе».

От Ж.-К. Юнкера не ожидают значительных изменений в политике ЕС. Ветеран европейских политических баталий во время предвыборной

кампании в Европарламент, объявляя свои приоритеты в качестве главы Еврокомиссии, в сущности, повторил догматы партий политических «тяжеловесов» Евросоюза. Он намерен сделать Европу «более солидарной», ликвидировать противоречия между югом и севером, выступать за дальнейшую консолидацию госфинансов и поставить экономический рост и занятость в центр политики. «Надо заменить долги идеями», – так он намерен разрешить дилемму поддержки экономического роста при сокращении бюджетного дефицита.

Попытка Д. Кэмерона собрать вокруг себя представительный круг оппозиционеров, настроенных против Ж.-К. Юнкера, не увенчалась успехом. Одна из главных причин в том, что у «месье Жан-Клода» репутация умелого посредника, который в прошлом приводил к общему знаменателю конфликтные интересы двух ведущих держателей акций в ЕС – Германии и Франции.

Во-вторых, нельзя не принять в зачет настороженное отношение внутри континентальных стран ЕС к «туманному Альбиону», который часто выглядит как проводник интересов заокеанской сверхдержавы, к тому же извечно заявляет о своем «особом мнении». Не случайно автор французской «Монд» подсветил фигуру Ж.-К. Юнкера позитивной дефиницией, вынесенной в заголовок: «Враг наших врагов», подразумевая Д. Кэмерона и В. Орбана. Парижская газета приводит в пример давний эпизод, подчеркивающий предвзятое мнение к карликовым или просто крохотным государствам Старого света. Во время полугодового председательства Люксембурга в Евросоюзе Ж.-К. Юнкер говорил от имени всей Европы на встрече с президентом США Дж. Бушем. Британская пресса тогда ехидничала по этому поводу: как такое может быть? Разве можно себе представить, чтобы, скажем, губернатор Вайоминга, одного из самых третьесортных штатов, представлял все США на международном уровне? У европейцев другой подход. «Монд» полемизирует с этим стародавними наветами, завершая свою статью короткой фразой: «Мы все – европейцы».

Однако вердикт французского издания, видимо, следует подкорректировать: в ЕС степень «европейскости» разнится, так же, как все больше расходятся взгляды на пути дальнейшего построения единой Европы. Одни, как Д. Кэмерон, предлагают «перестройку»; другие, как Ж.-К. Юнкер, напротив, – достройку.

Еще за несколько месяцев до выборов в Европарламент Д. Кэмерон заявил, что Лондон ждет перемен в Европе, в частности хочет получить большую независимость национального парламента и наделить Вестминстер правом накладывать вето на законы, принятые в Страсбурге. Для британского премьера олицетворением всего неповоротливого, закостенелого и заскорузлого, что есть в политике Евросоюза, является Ж.-К. Юнкер, ныне – глава несколько утратившей популярность в Евросоюзе Европейской народной партии.

В апреле Д. Кэмерон пообещал уйти со своего поста, если ему не удастся провести референдум о выходе страны из ЕС, запланированный на 2017 г.

Снизить влияние Брюсселя на внутреннюю политику Великобритании Д. Кэмерон пообещал еще полтора года назад. «Я не буду главой правительства, если мы не сможем сдержать наше обещание по референдуму», – сказал британский премьер во время телефонной конференции с однопартийцами по Консервативной партии. «Люди всегда скептически относятся к нашей политике, но чем больше мы об этом говорим, чем больше мы пишем об этом в наших листовках и постерах, тем больше британский народ будет понимать, что это абсолютно гарантированная часть нашего плана», – заявил Д. Кэмерон.

О том, что в случае победы на выборах, намеченных на следующий год, еще через два года состоится референдум о выходе Великобритании из ЕС, Д. Кэмерон заявил еще полтора года назад, пообещав снизить влияние Брюсселя на Великобританию. В своей речи в январе 2013 г. премьер Британии заявил, что ЕС обязаны пересмотреть Лиссабонский договор, расширивший в 2009 г. полномочия председателя Еврокомиссии, в том числе давший ему право контролировать национальные бюджеты государств-членов ЕС.

«Я обращаюсь к британцам: это будет ваше решение. И когда дело дойдет до выбора, вы сделаете важный выбор, чтобы определить судьбу вашей страны. Это будет решение, которое мы должны принять с холодной головой. Разумеется, Великобритания может идти своей дорогой, вне Евросоюза, если мы это выберем. Так может сделать любая страна-участник. Но вопрос, который мы должны задать самим себе: действительно ли это самое лучшее будущее для нашей страны?» – заявил тогда британский премьер. «Люди испытывают все больше разочарования, видя, что решения, принимаемые Евросоюзом, все меньше соответствуют их интересам, ведь из-за политики жесткой экономии резко снизился уровень их жизни, а налоги идут на спасение правительств на другой стороне континента», – объяснил Д. Кэмерон.

Продвижение правительствами Германии и Франции Ж.-К. Юнкера на пост главы Еврокомиссии дало для Британии четкий сигнал – никаких реформ в течение пяти ближайших лет в Европе не будет и желаемой независимости Лондон не получит. Безусловно, политическое руководство Британии об этом знало, что подтверждается фактом обнародования британской *The Telegraph* проектов документов повестки дня саммита лидеров ЕС. Требования Британии в документах были проигнорированы.

Ситуация вокруг выборов главы Еврокомиссии – это борьба тех европолитиков, кто еще считает, что порядок в Европе надо наводить сильной рукой из центра, и представителей новых партий европессимистов, кто в идею о большой Европе уже не верит и выступает за большую свободу каждой из стран Евросоюза. По мнению Д. Кэмерона, европолитики должны прислушаться к мнению граждан Европы, которые на последних выборах отдали рекордное количество голосов за партии европессимистов, которые в будущее единой Европы больше не верят. Если это мнение не учесть, тогда напряжение внутри Евросоюза будет только расти, что грозит потрясениями.

Большинство британцев проголосовало бы за выход из состава Евросоюза. Таковы данные соцопроса, проведенного месяц назад газетой The Guardian. 48 % респондентов уверены, что проголосовали бы против пребывания Великобритании в ЕС в случае сохранения нынешних условий членства. Противоположную точку зрения высказали 37 % опрошенных. Тем не менее, исследование показало, что у нынешнего премьера Великобритании есть шанс удержать страну в составе Евросоюза, если в оставшийся до референдума период он сможет договориться о новых, более выгодных условиях членства Великобритании.

Аналогичные данные дает проведенный на днях опрос компанией Survation по заказу The Mail on Sunday: выход страны из ЕС поддерживают 47 % британцев, против – лишь 39 %.

Д. Кэмерон, не сумев помешать выдвижению Ж.-К.Юнкера, подвел всех британцев, голосовавших против евроинтеграции, заявил депутат Европарламента от UKIP Д. Коберн. «Д. Кэмерон поставил британцев в неловкое положение и подвел всех тех людей в Британии, которые голосовали против (евроинтеграции)», – сказал Д. Коберн. По его словам, выдвижение Ж.-К. Юнкера на должность председателя ЕК будет иметь для Евросоюза долгосрочные негативные последствия и приведет к полному коллапсу европейского проекта. «Я думаю, это будет катастрофа для Европы в целом и, соответственно, катастрофа для экономики Великобритании. Ж.-К. Юнкер опасен, он хочет большей евроинтеграции и представляет собой именно то, чего мы не хотим», – заявил евродепутат. Ранее лидер лейбористов Э. Милибэнд назвал выдвижение Ж.-К. Юнкера «полным провалом и абсолютным унижением» Д. Кэмерона.

Высказывания Д. Кэмерона предназначены для избирателей в самой Британии, пояснил преподаватель кафедры славистики Университета Глазго (Великобритания) А. Рогачевский. «Было заранее известно, что он в меньшинстве. Он мог бы ничего не говорить, промолчать и проявить единодушие с коллегами по работе в Евросоюзе, но он этого не сделал. Это необычно, когда человек такого ранга идет вразрез с общепринятым мнением, – отметил А. Рогачевский. – Многие из них в Британии считают, что в Евросоюзе не следует оставаться, избиратели явно симпатизируют UKIP. И такое решительное и не вполне разумное поведение премьер-министра, возможно, частично объясняется тем, что он хочет отвоевать у UKIP часть избирателей обратно, но пока трудно сказать, насколько эта стратегия успешна», – отметил эксперт.

В статье для газеты The Telegraph глава британского правительства напомнил: ранее Ж.-К. Юнкер выражал готовность к заключению «справедливой сделки» с Лондоном. По мнению Д. Кэмерона, речь должна идти о предоставлении Британии особого статуса, отличающегося пониженной степенью интеграции с ЕС и дающего Лондону «защиту от последствий дальнейшего сближения государств еврозоны». Премьер настаивает, что, добиваясь реформы Евросоюза, он выражает интересы не только сограждан, но и всех, кто на недавних выборах в Европарламент

проявил недовольство положением дел в ЕС.

Избрание Ж.-К. Юнкера и последовавшая за этим реакция британцев повышают шансы евроскептиков на победу в ходе референдума о выходе Британии из состава ЕС – правящие консерваторы пообещали провести голосование в 2017 г. По данным опроса The Mail on Sunday, главные причины евроскептицизма британцев – недовольство уровнем контроля над миграцией, нежелание предоставлять доступ к социальным благам гражданам других стран Евросоюза, а также несогласие с некоторыми принятыми Брюсселем нормами в области прав человека. Чтобы избежать выхода Британии из состава ЕС, Д. Кэмерону придется убедить Ж.-К. Юнкера в необходимости вернуть Лондону ряд важных полномочий.

Возможно, склонить нового главу Еврокомиссии и остальных сторонников Соединенных штатов Европы к компромиссу удастся Германии. В интервью The Financial Times министр финансов ФРГ В. Шойбле пообещал: Берлин сделает все возможное для того, чтобы Британия осталась членом ЕС. Заметив, что эта страна «исторически, политически, демократически и культурологически незаменима для Европы», В. Шойбле предупредил: ее выход из состава ЕС просто немыслим.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Під час нинішнього пленарного тижня заплановано розглянути 93 питання. Про це повідомив Голова Верховної Ради України О. Турчинов, відкриваючи в понеділок засідання погоджувальної ради.

За його словами, у першу чергу розглядатиметься блок законопроектів, пов'язаних з посиленням обороноздатності нашої країни, посиленням боротьби з тероризмом і сепаратизмом тощо, які внесені народними депутатами й урядом.

Крім того, наголосив О. Турчинов, у вівторок одним з перших питань розглядатиметься Указ Президента України про часткову мобілізацію, який має бути підписаний на підставі рішення РНБО.

О. Турчинов також зазначив, що «після подій, які відбулися на Сході України, коли міжнародні терористи продемонстрували своє обличчя, збивши цивільний літак», парламент має звернутися до всіх цивілізованих країн із пропозицією об'єднати свої зусилля в боротьбі з міжнародним тероризмом. Відповідний проект постанови, сказав він, пропонується розглянути одним з перших у вівторок.

У середу, нагадав Голова Верховної Ради, будуть проведені парламентські слухання на тему: «Обороздатність України у 21 столітті: виклики, загрози та шляхи їх подолання».

Також парламент на нинішньому тижні має розглянути блок законодавчих актів, спрямованих на протидію соціально-економічній кризі, які внесені урядом.

Останній блок питань, який пропонується проголосувати, пов'язаний з виборами до місцевих рад різного рівня, зазначив О. Турчинов (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 21.07).

***

Голова Верховної Ради України О. Турчинов переконаний, що невдовзі вся територія України буде звільнена від терористичної загрози. Він зазначив, що боротьба з міжнародним тероризмом на Сході нашої країни триває, і підрозділи Збройних сил та Національної гвардії, спецпідрозділи міліції ведуть наступальні дії – звільнено місто Рубіжне, зараз ведуться бої щодо звільнення міст Попасне, Держинське, на черзі – звільнення міст Лисичанськ, Северодонецьк. Керівник парламенту також подякував тим народним депутатам, які «під час роботи в округах, у комітетах також мали можливість виконувати свій обов'язок і у зоні АТО, допомагаючи нашим військовим у матеріально-технічному плані».

На початку засідання члени погоджувальної ради вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих пасажирів пасажирського літака «Боїнг-777» Малазійських авіаліній (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 21.07).

***

Голова Верховної Ради України О. Турчинов у понеділок відвідав Інститут проблем математичних машин і систем НАН України, де оглянув проект нового електронного робочого місця народного депутата, яке може бути впроваджене разом із системою «РАДА-4».

Спілкуючись із журналістами, О. Турчинов підкреслив, що «нова система «РАДА-4» повинна повністю забезпечити народних депутатів інформацією у тих обсягах, які їм необхідні для продуктивного прийняття відповідальних рішень». При цьому він підкреслив, що ця система не даватиме можливості парламентарям голосувати один за одного чи навіть покидати робоче місце під час голосування.

Голова Верховної Ради наголосив, що сьогодні увесь світ переходить у нову якість інформаційного суспільства, і, за його словами, «якщо Україна житиме “по-старинці”, – ми не зможемо відповідати тим викликам, які стоять перед нашою державою, і дивитися у завтрашній день».

Як прозвучало під час зустрічі керівника парламенту з науковцями, нинішня вартість проекту становить близько 92 млн грн. З огляду на інфляційні процеси, ця сума може бути значно більшою, але О. Турчинов висловив сподівання, що, можливо, до нової зимової сесії нова система «РАДА-4» буде впроваджена в життя. «Нинішня система «РАДА» відпрацювала свій ресурс як фізично, так і морально», – сказав він, додавши, що вона працює більше 10 років.

У свою чергу науковці наголосили, що це найдешевший проект, який не передбачає реконструкції усієї сесійної зали, та повідомили, що для впровадження нової системи голосування їм потрібно «максимум п'ять

місяців».

Голова Верховної Ради констатував, що нове електронне забезпечення народних депутатів дасть змогу скоротити «тонни паперу», які нині використовуються для тиражування документів, нагадавши, що незалежно від того, розглядається документ чи ні, він має бути наданий для ознайомлення парламентаріям *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 21.07).*

***

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності державної служби зайнятості».

Законодавчим актом у зв'язку з ліквідацією центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, повернуто існуючу до 01 січня 2013 року систему управління у сфері у сфері зайнятості.

Згідно із законом, «Державною службою зайнятості є централізована система державних установ, яка функціонує у сфері управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері трудових відносин, соціального захисту населення, та провадить діяльність у сфері сприяння зайнятості та соціального захисту населення від безробіття. Положення про державну службу зайнятості затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення».

Законом встановлено, що «діяльність державної служби зайнятості із сприяння зайнятості та соціального захисту населення від безробіття спрямовується та координується Міністром – керівником центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері трудових відносин, соціального захисту населення».

Відповідні зміни внесено зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, законів «Про зайнятість населення», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

Законопроект зареєстровано за № 4808 *(Офіційний портал Верховної Ради України (http://portal.rada.gov.ua). – 2014. – 22.07).*

***

Верховна Рада схвалила текст Заяви Верховної Ради «Щодо протидії поширенню підтримуваного Російською Федерацією міжнародного тероризму».

У Заяві йдеться:

«Україна зіткнулася з одним з найбільш складних і жорстоких видів тероризму. Тероризму, який експортований сусідньою державою.

Україна з початку відновлення незалежності у 1991 р. власним прикладом сприяла демілітаризації Європейського континенту, відмовившись від ядерної зброї, планомірно скорочуючи свої збройні сили.

За весь час після відновлення незалежності Україна жодного разу не вдавалася до агресивних дій щодо своїх сусідів, послідовно вела мирну зовнішню політику. Гарантією своєї незалежності і територіальної цілісності Україна вважала міжнародне право, сформоване у період після II Світової війни на уроках боротьби з агресивним нацизмом.

Але, як виявилось, помилки історії засвоюють не всі. З лютого 2014 р. Україна зазнає агресії з боку держави, яка була одним з гарантів її незалежності й територіальної цілісності. Російська Федерація окупувала два українські регіони – Автономну Республіку Крим та місто Севастополь – і почала активно дестабілізувати ситуацію у південних і східних регіонах України. Не знайшовши підтримки цих дій серед українських громадян на Сході і Півдні країни, керівництво Російської Федерації перейшло до організації терористичної війни проти України.

Для цієї війни характерне повне нехтування міжнародним правом та повагою до людського життя. Україна і весь світ дізналася, що для підтримуваних Російською Федерацією найманців у порядку речей убивства мирного населення, тортури, викрадення людей для отримання викупу або перевезення до Російської Федерації і незаконного утримування там, як сталося з Надією Савченко.

Терористи не зупиняються перед масовими вбивствами мирних українських громадян, полюванням на людей, які розмовляють українською мовою, які належать до єврейської чи ромської національності.

17 липня цього року спонсорований Росією тероризм перетнув кордони України. Терористами, підтримуваними Росією, вбито 298 іноземних громадян, які летіли літаком Малайзійських авіаліній. Цей злочин стоїть в одному ряду із знищенням цивільного літака над Локербі, атаками 11 вересня 2001 р. та іншими злочинами проти людяності.

Якщо вчасно не зупинити тих, хто несе ідеологію ненависті, то ці невинні жертви можуть бути не останніми. Терористи і диктатори не вміють зупинитися.

Терористи брутально порушували запропонований Президентом України режим припинення вогню, продовжували напади на українських силовиків та мирне населення.

Український народ, його Збройні сили, Національна гвардія, загони територіальної оборони, усі патріоти України, які розмовляють різними мовами, які належать до різних народів, які ходять до різних церков, – під синьо-жовтим прапором дають гідну відсіч агресії терористів. Але підтримка терористів з боку Російської Федерації – найманцями, технікою, а в останні дні й безпосереднім використанням зброї російськими підрозділами проти українських військових, – веде до продовження війни і перешкоджає встановленню миру. Це загрожує безпеці і стабільності всього Європейського континенту і світу.

Верховна Рада України звертається до всіх народів світу стати єдиним фронтом проти підтримуваного Російською Федерацією тероризму.

Верховна Рада України закликає парламенти та уряди країн світу

визнати так звані «Донецьку народну республіку», «Луганську народну республіку» та інші побідні формування терористичними організаціями, докласти до цього зусиль як на національному, так і міжнародному рівні.

Верховна Рада України закликає країни ЄС, США, інші народи, які будують світ миру, демократії і загальнолюдських цінностей, вжити термінових і дієвих заходів економічного, політичного, дипломатичного тиску на Росію як державу, яка несе загрозу безпеці сучасної Європи і світу – з метою виведення з території України російських підрозділів, припинення постачання терористів найманцями, озброєнням, технікою та іншими припасами, звільнення тимчасово окупованої території України».

Згідно з постановою, Міністерству закордонних справ України необхідно забезпечити ознайомлення міжнародного співтовариства з позицією Верховної Ради України щодо ініціювання термінових і дієвих заходів економічного, політичного, дипломатичного тиску на Росію як державу, яка несе загрозу безпеці сучасної Європи і світу.

Відповідний проект постанови зареєстровано за №4321а (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://rada.gov.ua>)*. – 2014. – 22.07).

***

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про Заяву Верховної Ради України «Про трагічну загибель людей внаслідок терористичного акту над територією України».

У заяві зазначається: «17 липня 2014 року над територією України в районі міста Тореза Донецької області був збитий пасажирський літак Boeing-777 малайзійської авіакомпанії, на борту якого перебувало близько 300 пасажирів. За наявними у компетентних органів України даними цей терористичний акт вчинений бойовиками, які ведуть бойові дії проти України на території Донецької області, з використанням поставленого Російською Федерацією зенітно-ракетного комплексу «БУК», що обслуговувався російськими військовослужбовцями. Внаслідок цього варварського акту загинули всі, хто перебував на борту літака. Він став можливим завдяки підтримці бойовиків з боку чинного керівництва Російської Федерації, забезпечення їх сучасною військовою технікою та зброєю, у тому числі ракетними комплексами для ураження повітряних цілей.

Такі дії та безвідповідальна політика російської влади, що спрямовані проти України, фактично провокують акти міжнародного тероризму, в результаті яких гинуть не лише громадяни України, але й громадяни інших держав.

Незаконне постачання владою Російської Федерації зброї на територію України, направлення російських найманців та військовослужбовців Збройних сил Російської Федерації для участі в бойових діях проти України є актами військової агресії проти України, що мають всі ознаки міжнародної терористичної діяльності. На цей же шлях стали і так звані самопроголошені організації – ДНР і ЛНР.

Агресія Російської Федерації проти України вже стала загрозою життю і безпеці не лише українських, а й іноземних громадян, і набуває реальної загрози всьому світовому миропорядку.

Верховна Рада України висловлює щирі співчуття родинам та близьким усіх загиблих унаслідок цього терористичного акту.

Засуджуючи агресивну політику російської влади проти України Верховна Рада України звертається до міжнародних та європейських організацій, лідерів країн світу з пропозицією:

- вжити усіх необхідних заходів для розслідування обставин трагедії;
- встановити та притягти до відповідальності винних у вчиненні терористичного акту;
- визнати самопроголошені організації ДНР і ЛНР терористичними;
- вжити спільні з Україною заходи, у тому числі у військово-технічній сфері, спрямовані на припинення діяльності терористичних угруповань, що ведуть військові дії проти України та є загрозою миру і стабільності в світі».

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 4326а (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://rada.gov.ua>)*. – 2014. – 22.07).

***

Верховна Рада підтримала зміни до регламенту, згідно до яких нардепи розпустили фракцію Комуністичної партії в парламенті, передає кореспондент УНН.

Згідно до проекту запропонованих змін, депутатська фракція (депутатська група), склад якої став меншим від мінімальної кількості народних депутатів, визначеної ч. IV ст. 59 цього Регламенту, через 15 днів після дня настання такого факту оголошується головою Верховної Ради України розпущеною. Зміни підтримало 232 народні депутати.

Нагадаємо, раніше у ВР внесли на розгляд законопроект, який дозволить розпустити фракцію КПУ без рішення суду. У КПУ зазначили, що будь-який розпуск фракцій в парламенті є незаконним, якщо з цим не згодні члени фракції (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*. – 2014. – 22.07).

***

17 липня голова Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності А. Кожем'якін провів зустріч із директором Центру міжнародного врегулювання конфліктів Школи міжнародних та публічних справ (SIPA) Колумбійського університету Жан-Марі Гуенно.

Між А. Кожем'якіним і Ж.-М. Гуенно відбувся обмін думками щодо ситуації у східних областях України. Ж.-М. Гуенно, зокрема, поінформував голову парламентського комітету про те, що у 2000–2008 рр. він обіймав посаду заступника Генерального секретаря ООН з питань миротворчих операцій.

Ж.-М. Гуенно повідомив, що він прибув в Україну на запрошення Міністерства внутрішніх справ з метою стратегічного радництва з питань

реформування системи правоохоронних органів. Він також зазначив, що цікавиться питаннями прискорення реформування МВС та всієї кримінальної юстиції України.

А. Кожем'якін поінформував співрозмовника про законодавчі ініціативи з цих питань, які сьогодні опрацьовуються в комітеті. Особливу увагу він звернув на підготовлений до розгляду в другому читанні проект закону «Про прокуратуру», а також наголосив на тому, що жодні зміни в секторі громадської безпеки та кримінальної юстиції України не можуть відбутись без законодавчого забезпечення.

Під час зустрічі також обговорювалися питання створення муніципальної міліції, унеможливлення політичного тиску на правоохоронні органи тощо.

А. Кожем'якін та Ж.-М. Гуенно заявили, що обговорення зазначених питань сприятиме здійсненню більш якісного аналізу наявних викликів та потреб правоохоронних органів України, а відтак і їх реформуванню відповідно до європейських стандартів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 18.07*).

***

Перший заступник голови Комітету з питань європейської інтеграції, уповноважена Президента України з мирного врегулювання ситуації на Сході країни І. Геращенко провела зустріч із представниками Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи на чолі з президентом Конгресу Хервігом Ван Стаа.

Під час зустрічі І. Геращенко зазначила, що вона вважає за необхідне сформувати моніторингову спостережну місію щодо вивчення ситуації з дотриманням прав людини в Криму. На думку політика, це може бути місія ПАРЄ або спільна спеціальна делегація з Конгресом місцевих і регіональних влад Ради Європи.

За словами І. Геращенко, зокрема, це стосується дотримання прав кримських татар та українців. І. Геращенко поінформувала про останні події на Сході України. Вона зауважила, що ситуація значно ускладнилася через неприховане втручання російської сторони. Народний депутат наголосила, що українська влада робить все для стабілізації ситуації, поінформувала європейських колег про мирний план Президента України П. Порошенка. І. Геращенко зазначила, що українські міста, які вже звільнено від терористів і найманців, повертаються до мирного життя.

Зі свого боку, представники Конгресу цікавилися питаннями децентралізації влади в Україні, проведенням реформ в економіці та конституційною реформою. Вони висловили підтримку позиції Президента України щодо необхідності децентралізації влади з метою надання регіонам реальних владних повноважень (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 18.07*).

***

Фракція Партії регіонів пропонує заборонити балотуватися до Верховної Ради депутатам нинішньої та попередніх каденцій. Про це заявив її керівник О. Єфремов на погоджувальній раді парламенту. За його словами, про це йдеться в підготовленому Партією регіонів законопроекті про люстрацію (Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2014. – 21.07).

***

В Верховній Раді заговорили о досрочних виборах в парламент и запрете Партии регионов и КПУ. Об этом речь шла в ходе заседания согласительного совета.

В частности, «Свобода» и «Батьківщина» настаивают на первоочередном рассмотрении парламентом представления Генпрокуратуры относительно лишения депутатской неприкосновенности ряда депутатов – И. Калетника, В. Олійныка, А. Єфремова, С. Брайко, Б. Дейча.

Всего мандатов намерены лишить около 50 членов парламентских фракций Партии регионов и КПУ. «Это люди, которые потеряли украинское гражданство, и об этом есть прямые доказательства. В частности, это касается Артема Пшонки, который является гражданином РФ», – заявил глава фракции «Батьківщина» С. Соколов. Парламентарий также потребовал от Минюста инициировать иск о запрете Партии регионов, Украинского выбора, ПСПУ «как организаций, которые поддерживают действия сепаратистов и агрессора». Кроме того, Верховная Рада, по его словам, обязана в немедленном порядке принять постановление о разрыве дипломатических отношений с РФ.

Также в парламенте подняли вопрос о проведении досрочных выборов Верховной Рады в октябре 2014 г. Выборы, по словам парламентариев, должны состояться по пропорциональной системе с открытыми списками (*from-UA (<http://www.from-ua.com/news/315815-lishitsya-mandatov-mogut-okolo-50-deputatov-verhovnoi-radi.html>). – 2014. – 21.07).*

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Звернення Президента України П. Порошенка з приводу трагедії з літаком авіакомпанії «Малайзійські авіалінії»

Шановні співвітчизники!

Сьогодні війна вийшла за територію України. Наслідки цієї війни вже докотилися до всього світу. Трагедія, яка трапилася сьогодні в небі над Донеччиною, – глибоко вражає навіть на звичному фоні сумних та приголомшливих подій, спричинених діями агресорів та бойовиків на Донбасі.

Сьогодні терористи одним пострілом вбили майже 300 людей. Серед них жінки, діти, громадяни багатьох країн світу.

... Від імені держави Україна я висловлюю глибокі і щирі співчуття родинам та близьким невинних жертв. Україна сумує разом з вами.

... За моїм дорученням уряд України створив державну комісію з розслідування причин катастрофи. До її роботи залучено фахівців Міжнародної організації цивільної авіації. А також представників Нідерландів, Малайзії та Сполучених Штатів Америки.

Я щойно провів телефонні розмови з Президентом США Бараком Обамою, прем'єр-міністрами Малайзії та Нідерландів – країн, пасажирів яких найбільше постраждали від терактів. Прикро, що терористи вже заявили про своє бажання сховати кінці в воду і вивезти бортовий самописець, так званий чорний ящик, до Москви.

Сьогоднішня трагедія, на жаль, зайвий раз довела, що тероризм не локальна, а світова проблема. А зовнішня агресія проти України – не лише наша проблема, це загроза європейській і глобальній безпеці. Її подолання потребує спільних зусиль.

Після ефективних дій української армії, найманці та їхній «старший брат» дедалі частіше та нахабніше вдаються до неприхованих військових дій проти нашої держави. Українську територію обстрілюють з теренів сусідньої країни, збивають літаки, постачають професійні кадри та сучасну бойову техніку. Гібридна війна набуває незаперечних ознак зовнішньої агресії. Але, ми маємо знати, що за останні тижні завдяки мужності, героїзму, зв'язі тисяч наших громадян, наших воїнів територія, контрольована терористами, бандитами, закордонними найманцями зменшилася більше, ніж вдвічі.

Сьогодні кожний громадянин України бореться за незалежність, суверенітет, територіальну цілісність.

Сьогодні весь світ побачив справжнє обличчя агресора, адже збиття мирного літака – є актом міжнародного тероризму, спрямованого проти всього світу.

Це виклик для всього світу і рішуча воля нашого народу та незламний дух української армії неодмінно призведе до перемоги!

Слава Україні! *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 18.07).*

***

Президент України закликав ООН засудити дії терористів.

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з Генеральним секретарем ООН Пан Гі Муном. Під час бесіди Пан Гі Мун назвав катастрофу літака «Малайзійських авіаліній» шокуючою та неприпустимою. Він підкреслив, що необхідно встановити всі обставини цієї трагедії, і підтримав дії української сторони для проведення відкритого незалежного міжнародного розслідування. Він закликав П. Порошенка скористатися всіма можливими міжнародними інструментами, включно з ООН, для проведення належної експертизи.

П. Порошенко запевнив Генсека ООН у повній відкритості до міжнародного розслідування. Президент України закликав ООН засудити дії

терористів та визнати так звані «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями. Він також поінформував, що терористи надалі продовжують обстріли і напади на українські військові підрозділи, а також перешкоджають доступу експертів до місця катастрофи.

Генеральний секретар ООН зазначив, що Президент України має повне право обороняти свою територію і захищати своїх громадян.

П. Порошенко повідомив Генеральному секретарю про можливе вимушене дострокове повернення українських вертольотів, задіяних в операціях ООН з підтримання миру. Водночас Президент України зазначив, що підтримка міжнародної спільноти разом з ООН дасть можливість врегулювати ситуацію іншими засобами.

Співрозмовники домовилися про тісну координацію подальших дій. Зокрема Пан Гі Мун повідомив, що з цією метою він делегує свого заступника Джеффри Фельтмана здійснити візит в Україну 28–29 липня (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 19.07).*

***

Президент України П. Порошенко та віце-президент Сполучених Штатів Д. Байден обговорили результати екстреного засідання Ради Безпеки ООН.

П. Порошенко провів телефонну розмову з віце-президентом Сполучених Штатів Д. Байденом, який підтвердив наявність у американської сторони чітких доказів того, що ракетний постріл по літаку рейсу МН-17 був здійснений з території, яка повністю контролюється підтримуваними Росією бойовиками.

Д. Байден та П. Порошенко обговорили результати екстреного засідання Ради Безпеки ООН, яке відбулося 19 липня. Президент України висловив вдячність за послідовну підтримку Сполученими Штатами України, у тому числі під час засідання Радбезу. Співрозмовники домовились, що подальша координація міжнародних зусиль є важливим елементом для боротьби з тероризмом та подолання нових викликів, з якими сьогодні зіткнулись Україна і весь світ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 19.07).*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з Федеральним канцлером Німеччини А. Меркель. Під час розмови П. Порошенко поінформував канцлера Німеччини про поточну ситуацію на Донбасі та зусилля України для організації максимально прозорого та ефективного міжнародного розслідування терористичного акту, наслідком якого став збитий літак «Малайзійських авіаліній» та загибель сотень людей.

Глава держави наголосив, що Україна разом з міжнародним співтовариством має дати рішучу відсіч міжнародному тероризму та зупинити тих, хто направляє терористів, забезпечував їх зброєю і продовжує

їх підтримувати.

«Факти мародерства, крадіжок кредитних карток, особистих речей, те як терористи поводяться з тілами загиблих виходить за рамки людської моралі», – наголосив П. Порошенко. А. Меркель підтвердила, що такі дії є неприпустимими.

Співрозмовники погодились, що припинення постачання терористам важкої техніки та зброї через російсько-український кордон є ключовим завданням. Режим моніторингу і верифікації під контролем ОБСЄ як на пунктах пропуску, так і вздовж кордону є критично важливим.

П. Порошенко та А. Меркель домовилися й надалі бути в прямому контакті для координації дій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 20.07).*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Франції Ф. Олландом, під час якої обговорив міжнародні зусилля для боротьби з тероризмом та подолання наслідків трагедії літака «Малайзійських авіаліній».

Президент П. Порошенко подякував за тверду позицію і підтримку України, висловлену представником Франції під час останнього позачергового засідання Ради Безпеки ООН. Він також закликав Францію визнати так звані «ЛНР» і «ДНР» терористичними організаціями.

Зі свого боку Ф. Олланд наголосив на важливості якнайретельнішого міжнародного розслідування. Він також заявив, що після доведення фактів постачання бойовикам російської зброї, включно з тією, з якої було збито літак, буде скликано термінове засідання Європейської Ради. Ф. Олланд закликав Росію дистанціюватись від бойовиків і кидати постачати їм зброю, а Україну відновити контроль над своєю територією.

Президент України також повідомив, що до України прибувають представники слідчих органів країн, громадяни яких загинули. Він запропонував Франції долучитися до розслідування.

Також Президент П. Порошенко повідомив, що терористи перешкоджають веденню слідчих дій, не дають працювати і вилучають докази, зокрема забрали бортові самописці. «Але їх це не врятує, бо ми маємо супутникові знімки з місця пуску ракети, фото і відео зенітної установки, що свідчать про завезення зброї з Росії, перехоплення телефонних розмов терористів та інші незаперечні докази», – повідомив Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 19.07).*

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Польщі Б. Коморовським.

П. Порошенко поінформував польського колегу про розвиток подій і подякував за чітку й швидку реакцію Польщі. «Україна дуже розраховує на

подальшу підтримку наших стратегічних партнерів – поляків», – наголосив Президент України. П. Порошенко заявив, що терористи скоюють уже другий міжнародний злочин, спершу збивши літак, що призвело до загибелі 298 людей, а тепер знущаючись над тілами загиблих.

Б. Коморовський відзначив постійну взаємодію між країнами і запевнив, що Польща буде й надалі рішуче підтримувати Україну. Також Президент Польщі повідомив, що українське питання стане одним з головних на порядку денному найближчої зустрічі Східного флангу НАТО за участі глав держав Вишеградської четвірки, країн Балтії, Румунії та Болгарії. Він пообіцяв поінформувати свого українського колегу про рішення цієї зустрічі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 19.07.*)

***

Президент України П. Порошенко та прем'єр-міністр Нідерландів М. Рютте телефоном обговорили нагальні питання подолання наслідків терористичного акту, у результаті якого загинуло 192 громадянина Нідерландів, що були на борту рейсу МН-17.

М. Рютте подякував П. Порошенку за всі його зусилля, а також українському народові за співчуття й надзвичайну солідарність із голландським народом. «У Нідерландах всі канали широко показали як українці вшанували пам'ять загиблих та те море квітів і свічок, яке вони принесли до Посольства в Києві. Ці тяжкі часи зблизили наші народи», – заявив прем'єр-міністр Нідерландів. Він також наголосив, що сьогодні для нього найголовнішим завданням є повернути тіла загиблих на батьківщину. «Це те, чого зараз найбільше хочуть всі 16 мільйонів наших громадян».

П. Порошенко запевнив, що українська сторона докладає всіх можливих зусиль для належного повернення всіх тіл згідно з процедурою ІСАО та проведення максимально відкритого незалежного розслідування.

Співрозмовники також обговорили міжнародні зусилля для подолання наслідків трагедії і боротьби з тероризмом (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 21.07.*)

***

Президент України П. Порошенко провів телефону розмову з прем'єр-міністром Австралії Т. Ебботтом.

Глава Української держави подякував Австралії за підтримку, а також за сильну позицію на останньому екстреному засіданні Ради Безпеки ООН. Прем'єр-міністр Т. Ебботт відповів, що, окрім підтримки України, Австралія прореагувала на вбивство своїх громадян особами, які контролюються Росією, з території, яка контролюється Росією, і зі зброї, що надійшла з Росії. Він наголосив, що для нього це – питання справедливості.

Президент П. Порошенко висловив занепокоєння тим, що проросійські

терористи перешкоджають слідчим діям на місці катастрофи і знищують докази своєї провини. При цьому Україна робить все для проведення розслідування за участі міжнародних фахівців. П. Порошенко також запросив Австралію до участі в розслідуванні під егідою ІКАО.

Прем'єр Т. Ебботт запропонував надіслати до України уповноваженого представника Австралії для координації та сприяння на місці.

Глава Української держави закликав Австралію визнати терористичними організаціями так звані «ДНР» і «ЛНР» і повідомив, що Україна готує відповідні юридичні подання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 19.07).

***

Президент України П. Порошенко подякував прем'єр-міністру Австралії Т. Ебботу за ініціювання питання щодо ухвалення Резолюції Ради Безпеки ООН та направлення Цивільної поліцейської Місії ООН в Україну. Він зазначив, що у разі швидкого прийняття рішення Радбезом, Місія зможе значно допомогти в забезпеченні міжнародного розслідування обставин катастрофи літака МН-17, зокрема доступу міжнародних експертів до місця катастрофи.

Прем'єр-міністр Австралії подякував Президенту України за його зусилля та пообіцяв максимальну підтримку на міжнародній арені. Він також поінформував П. Порошенка про свої телефонні переговори з президентом Росії В. Путіним, у яких він передав чіткі вимоги щодо здійснення впливу на терористів у Донецькій області, припинення спроб блокування розслідування та забезпечення належних умов для передачі тіл родинам загиблих (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 20.07).

***

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з прем'єр-міністром Великобританії Д. Кемероном, під час якої висловив глибокі співчуття у зв'язку з загибеллю британських громадян у збитому терористами літаку «Малайзійських авіаліній».

Д. Кемерон подякував П. Порошенку за розмову в неймовірно важких обставинах такої жахливої трагедії. Президент України подякував за те, що Великобританія ініціювала проведення термінового засідання Ради безпеки ООН.

Сторони обговорили хід міжнародного розслідування обставин трагедії. Президент запросив британських експертів взяти у ньому участь (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 18.07).

***

21 липня Президент України П. Порошенко відвідав посольства Нідерландів та Малайзії у Києві, де поклав квіти та залишив запис у книзі

скорботи зі співчуттям рідним та близьким загиблих.

«Українці повністю розділяють біль і смуток Вашого народу. Хочу запевнити, що для забезпечення всебічного розслідування причин цієї трагедії в Україні здійснюються всі необхідні заходи», – написав глава держави в книгах скорботи.

Відповідаючи на питання представників ЗМІ, П. Порошенко повідомив, що він доручив віце-прем'єр-міністру В. Гройсману та міністру закордонних справ П. Клімкіну забезпечити проведення слідчих дій обставин трагедії під керівництвом ІСАО і здійснити все необхідне для негайного повернення тіл загиблих рідним та близьким для поховання.

Глава держави наголосив, що Україна та Нідерланди домовилися координувати дії не лише в розслідуванні трагедії, а й у притягненні всіх винних у злочині до відповідальності. «Ми отримали запевнення, що Нідерланди нададуть максимальне сприяння діяльності слідчої комісії», – сказав П. Порошенко.

Президент України П. Порошенко та Надзвичайний і Повноважний Посол Нідерландів в Україні Кейс Ян Рене Кломпенхаувер вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання та схилили коліна.

У Посольстві Малайзії Президента зустрічали міністр закордонних справ Малайзії Аніфа Хаджі Аман, міністр транспорту цієї країни Лео Тіонг Лай, а також Надзвичайний і Повноважний Посол Малайзії Чу Теонг Бан (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).*** – 2014. – 21.07).

***

21 липня Президент України П. Порошенко провів зустріч із міністром закордонних справ Малайзії Аніфою Хаджи Аманом, міністром транспорту Лео Тіонг Лайєм та Надзвичайним і Повноважним Послом цієї країни в Україні Чуа Теонг Баном.

Глава держави наголосив, що український народ поділяє біль малайзійців, чії рідні та близькі загинули в катастрофі літака МН-17, і робить все можливе для того, щоб були притягнуті до відповідальності «злочинці, які знищили літак, чинять наругу над жертвами катастрофи, знищують докази».

Президент повідомив про своє доручення уряду забезпечити прозорість роботи слідчої комісії, міжнародних експертів та повернення тіл загиблих їхнім рідним. Він також подякував за роботу малайзійським експертам.

Глава держави поінформував про оголошення заборони військовим підрозділам на час роботи експертів проводити бойові дії в діаметрі 40 км навколо місця падіння літака.

У свою чергу високі представники влади Малайзії засудили дії бойовиків у Донецькій області щодо тіл загиблих та шокуючий показ деякими телеканалами інших країн фрагментів тіл жертв катастрофи. Вони наголосили на необхідності якнайшвидшого повернення тіл загиблих рідним та близьким (***Офіційне інтернет-представництво Президента України***

(www.president.gov.ua). – 2014. – 21.07).

***

Президент України П. Порошенко зустрівся зі спеціальним представником прем'єр-міністра Австралії з розслідування катастрофи рейсу МН-17 Алланом Грантом Хьюстоном. Найбільшим злочином, який скоїли терористи зі зброї, отриманої з Росії, назвав П. Порошенко аварію літака «Малайзійських авіаліній».

Президент запевнив у своїй готовності сприяти максимально прозорому розслідуванню обставин трагедії. Глава держави заявив, що Україна має докази, які дають відповідь на питання – коли, де і як це трапилось. Спецслужби України готові надати всі матеріали міжнародній експертній комісії, яка проводить розслідування обставин трагедії з літаком.

Спеціальний представник прем'єр-міністра Австралії зазначив, що прибув в Україну для того, щоб максимально сприяти в проведенні прозорого розслідування, подоланні наслідків трагедії та проведенні ідентифікації тих, хто загинув. «Ситуація з тілами дуже проблемна, але ми дякуємо вам за всі зусилля для того, щоб її розв'язати», – зазначив Аллан Грант Хьюстон.

Він також наголосив на важливості забезпечення доступу експертів до місця падіння літака. «Дякую за підтримку, яку ми отримали. Все, що стосується співпраці з людьми на місцях, є надзвичайно ефективним», – зазначив він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 21.07).*

***

Президент України П. Порошенко підписав Закон № 1542-VII «Про внесення зміни до статті 37 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Законом підвищується мінімальна пенсія з втрати годувальника з одного до двох визначених законом розмірів прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність.

Завданнями Закону є посилення соціальної захищеності членів сімей військовослужбовців, які потребують захисту та піклування з боку держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 21.07).*

***

Президент П. Порошенко подав до Верховної Ради законопроект про затвердження Указу «Про часткову мобілізацію». Документ зареєстрований у парламенті 21 липня.

Як відомо, спікер Верховної Ради О. Турчинов раніше повідомив, що у вівторок парламент розгляне Указ Президента про часткову мобілізацію.

Депутати мають схвалити цей указ протягом двох днів з моменту підписання для того, щоб він набрав чинності (*Українські Національні*

***

Уряд готовий, щоб розслідування трагедії МН-17 взяли на себе Нідерланди як найбільш постраждала країна.

«Україна готова передати координуючу роль щодо розслідування трагедії МН-17 західним партнерам. Нідерланди можуть очолити цей процес у чіткій координації з українськими структурами і всією міжнародною спільнотою», – повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на брифінгу в Українському кризовому медіа-центрі в понеділок, 21 липня.

А. Яценюк повідомив, що за даними Державної служби з надзвичайних ситуацій, уже знайдено 272 тіла загиблих у катастрофі МН-17, 251 з яких перебувають у рефрижераторних вагонах на станції Торез. «Ми відправили два ешелони по чотири вагони для того, щоб мати можливість вивезти тіла загиблих. Керовані Росією терористи не дають можливості вивезти всі тіла зі станції Торез для того, щоб доставити їх у визначене місце».

За його словами, до операції залучено 810 працівників, 355 з яких – працівники Служби з надзвичайних ситуацій України.

Глава уряду повідомив, що Служба безпеки України порушила кримінальну справу і створила слідчо-оперативну групу з розслідування трагедії літака «Малайзійських авіаліній», до якої залучені всі правоохоронні підрозділи України: «Сьогодні додатково прибувають наші західні партнери, які також долучаються до розслідування цієї жахливої трагедії».

А. Яценюк також зазначив, що уряд готовий транспортувати тіла всіх загиблих до Амстердама для проведення необхідної незалежної експертизи. Прем'єр-міністр України наголосив, що російським урядом «не було зроблено нічого, щоб дати можливість правоохоронним органам, Службі з надзвичайних ситуацій та міжнародному співтовариству мати безперешкодний доступ» до місця катастрофи.

«На даному етапі у нас немає сумнівів, що цей літак був збитий. Причина падіння – ракетний удар і, скоріш за все, це система Бук-М1. Так само абсолютно зрозуміло, що керувати і оперувати такою системою не можуть п'яні проросійські терористи. Це робили фахові люди, які отримували з боку Росії фінансування, зброю, тренування і навчання», – підкреслив А. Яценюк, зазначивши, що в уряді України є дані, що тренування цих людей відбувалися на російській території (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2014. – 21.07).*

***

19 липня Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів телефонну розмову з прем'єр-міністром Малайзії Наджибом Тун Разаком. А. Яценюк висловив глибокі співчуття малайзійському народу у зв'язку із загибеллю 44-х громадян Малайзії під час катастрофи літака 17 липня.

Прем'єр-міністр Малайзії повідомив про направлення в Україну великої групи малайзійських експертів, які готові взяти участь у розслідуванні

обставин трагедії (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2014. – 19.07).

***

17 липня Прем'єр-міністр України А. Яценюк зустрівся з міністром закордонних справ Японії Ф. Кішіда, який перебуває в Києві з візитом.

Глава уряду висловив вдячність уряду Японії за тверду позицію щодо підтримки суверенітету і територіальної цілісності України, неприпустимості порушення основоположних принципів міжнародного права.

Ф. Кішіда оголосив про прийняті Японією рішення щодо розширення проектів надання підтримки Україні, спрямованих на економічне відновлення, зміцнення демократичних інститутів та національної єдності. На виконання цих рішень сьогодні (17.07. – Ред.) з нагоди візиту міністра закордонних справ Японії була підписана міжурядова угода про позику на політику розвитку та здійснення економічних реформ, що дасть змогу уряду України залучити додаткові кошти в розмірі 100 млн дол. США.

А. Яценюк підкреслив високу зацікавленість української сторони у залученні інвестицій японського бізнесу в Україну. Глава уряду привітав рішення прем'єр-міністра Японії Ш. Абе скерувати в серпні до України економічну делегацію високого рівня на чолі з міністром економіки, торгівлі та промисловості (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2014. – 17.07).

***

Уряд готує національну економіку до роботи в умовах мобілізації і приведення країни в найвищий ступінь готовності.

«Наше завдання сьогодні – підготовчі заходи до мобілізації країни і роботи національної економіки й органів державної влади в змобілізованому стані», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк 18 липня, під час селекторної наради з головами обласних державних адміністрацій із питань реалізації плану мобілізаційних заходів.

«Ми знаходимось у фактичному стані війни. Мною будуть дані доручення для підготовки національної економіки до роботи в умовах мобілізації, захисту людей», – сказав глава уряду.

Окреме питання, за його словами, стосується безпеки громадян у місцях скупчення людей. «Нам відомо про плани бандитів, які підтримуються Росією, щодо подальшої дестабілізації ситуації і диверсій на території України. Тому будуть видані відповідні вказівки для того, щоби вся країна була в найвищому ступені готовності», – повідомив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2014. – 18.07).

***

Кабмін выделил армии 600 млн грн. Средства поступят в распоряжение Минобороны, МВД и Госпогранслужбы.

Кабинет Министров выделил 598,948 млн грн Министерству обороны, Министерству внутренних дел и Администрации Государственной пограничной службы на закупку вооружения и техники. Об этом говорится в

распоряжении № 652 от 17 июля.

В частности, Минобороны выделено 200 млн грн, МВД – 242,534 млн грн и Администрации Госпогранслужбы – 156,414 млн грн.

Соответствующим ведомствам было поручено утвердить до 20 июля, по согласованию с Министерством экономического развития и торговли и Министерством финансов, перечень расходов, связанных с закупкой вооружения и военной техники.

Также соответствующим ведомствам поручено до 28 декабря подать Минэкономики, Минфину и Государственной казначейской службе отчет об использовании выделенных средств (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2014. – 21.07).

***

Офіційний Київ закликає країни, громадяни яких стали жертвами авіакатастрофи 17 липня, направити цивільні поліцейські підрозділи на місце аварії.

Про це йдеться в зверненні українського МЗС у вівторок.

«Закликаємо країни, громадяни яких стали жертвами авіакатастрофи і які, разом з Україною, найбільш зацікавлені у проведенні всебічного й незалежного розслідування, розглянути можливість направлення цивільних поліцейських підрозділів для забезпечення недоторканності місця катастрофи по всьому його периметру та надання необхідного сприяння розслідуванню», – зазначено в повідомленні.

В МЗС також зазначили, що Україна вітає одностороннє схвалення Радою Безпеки ООН резолюції щодо міжнародного розслідування катастрофи літака МН17 Малайзійських авіаліній в Донецькій області (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2014. – 21.07).

***

Міністр фінансів України О. Шлапак під час погоджувальної ради у ВР повідомив, що на проведення антитерористичної операції на Донбасі щомісячно необхідно близько 1,5 млрд грн.

«У резервному фонді на даний момент залишилося близько 520 млн грн. А проведення АТО потребує близько 1,5 млрд на місяць. Нам необхідно шукати додаткові ресурси», – заявив О. Шлапак.

Нагадаємо, Міністерство фінансів України оцінило цьогорічну потребу країни в коштах на обороноздатність в 9,1 млрд грн. Як повідомлялося, нардеп О. Кузьмук зазначив, що з держбюджету на потреби Міністерства оборони виділено 11,5 млрд грн. Також нагадаємо, у РНБО повідомили, що Нацгвардії виділили 2 млрд грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2014. – 21.07).

***

Уряд України розпочинає процедуру підготовки до приватизації. Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні Кабінету

Міністрів 17 липня.

«Конкретну дату приватизації ми визначимо тоді, коли зможемо досягнути найвищого рівня ціни за продаж цих об'єктів», – додав він.

А. Яценюк повідомив, що на засіданні уряду буде розглядатися питання про перелік об'єктів приватизації у 2014 р. «Ми усвідомлюємо, що в сьгоднішніх умовах, з одного боку, треба закривати дірку в державному бюджеті, продати державне майно і таким чином додатково профінансувати видатки на оборону і на відновлення інфраструктури. Але офіційно заявляю, що за копійки державні об'єкти уряд продавати не буде», – підкреслив глава уряду. А. Яценюк зазначив, що з цих питань буде проведено консультації з західними партнерами (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2014. – 17.07*).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк закликав українських експортерів диверсифікувати ринки збуту продукції у зв'язку з перспективою повного обмеження торгівлі з Росією. Про це глава уряду сказав на нараді з питань диверсифікації ринків збуту та джерел постачання промислової продукції 18 липня.

А. Яценюк зазначив, що, за попередніми оцінками, у разі повного закриття російського ринку експорт української продукції зменшиться на близько 5 млрд дол. «Мій прогноз наступний – треба готуватися до того, що у нас буде практично повне обмеження торгівлі з Росією у двосторонньому форматі».

Прем'єр-міністр наголосив на необхідності в короткостроковій перспективі почати диверсифікацію ринків. За його словами, багато компаній уже самостійно вийшли на інші ринки і знаходять можливість збувати свою продукцію. А. Яценюк також зазначив, що в Сполучених Штатах Америки Росія «через своїх лобістів почала воювати з українським експортом, щоб не поставляли українські труби в США». А. Яценюк зазначив, що у вирішенні цього питання в уряді є серйозні позитивні рішення і зрушення, але ще низку речей треба переглянути і допомогти компаніям у проходженні на ринок» (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2014. – 18.07*).

***

Євросоюзу і Україні терміново потрібна спільна енергетична політика, інакше Кремль і надалі застосовуватиме газ як засіб тиску. Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк німецькому виданню Focus.

Він зазначив, що у вирішенні газового питання з Росією існує лише два варіанти: переговори або судовий процес. «Досі Росія не демонструвала зацікавленості у досягненні згоди», – додав він.

Німеччина, за його словами, могла б відіграти ключову роль у виробленні єдиної енергетичної політики ЄС і України. Він нагадав, що в першому читанні парламентом України ухвалено рішення, згідно з яким підприємствам з ЄС і США буде відкрито шлях для участі в управлінні до 49 % акцій української газотранспортної системи. «Ми очікуємо німецьких

інвестицій у нашу газотранспортну систему. Німеччина могла б відіграти ключову роль у виробленні єдиної енергетичної політики ЄС і України».

«Ми хочемо змінити архітектуру європейського енергетичного ринку. І ми хочемо зупинити будівництво «Південного потоку». Це політичний проект, який не має економічного змісту у випадку, коли працює українська ГТС», – додав А. Яценюк.

Він також підкреслив, що Україна гарантує безперебійний транзит газу, утім якщо Кремль далі використовуватиме газ як засіб тиску, ситуація для держав ЄС може бути критичною. «Коли Уряд чотири місяці тому приступив до роботи, в українських газосховищах було 5 мільярдів кубометрів газу. Сьогодні вже 14 мільярдів. Цього ще недостатньо для зимового періоду, але ми гарантуємо безперебійний транзит газу в держави ЄС. Ситуація для них буде критичною, якщо Кремль далі використовуватиме газ як засіб тиску. За відсутності єдиної європейської енергетичної політики Москва може легко використовувати одні держави ЄС проти інших», – сказав він.

За словами глави уряду, аби пройти опалювальний сезон, Україні потрібно закупити ще 7 млрд куб. м газу в Росії. «Зараз ми, так само як і весь Європейський Союз, ще залежимо від Росії. Частково ми вирішуємо цю проблему, купуючи російський газ у держав ЄС. Ціна на нього на 100 доларів нижча, ніж та, що від нас вимагає РФ».

«Для зменшення споживання ми підвищуємо ціну на газ, хоча це створює труднощі для населення. Ми нарощуємо обсяги власного видобутку, а також покращуємо енергоефективність. Це потребує часу і видатків, але в довготерміновій перспективі це все одно вигідніше, ніж платити «Газпрому» політичну ціну за газ», – підкреслив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 21.07).

***

К новому отопительному сезону 2014–2015 гг. по состоянию на 15 июля подготовлено уже почти 96,5 тыс. жилых домов, что составляет 51,2 % от планового показателя.

Как сообщила пресс-служба Министерства регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства (Минрегион), такие данные были озвучены во время селекторного совещания заместителя министра Г. Семчука с представителями регионов.

Согласно сообщению, помимо жилых домов, к новому отопительному сезону подготовлено 19,8 тыс. объектов социальной сферы (51,1 % от плана), 12,4 тыс. котельных (53,9 %) и 3,3 тыс. центральных тепловых пунктов (59,1 %). Кроме того, к работе в осенне-зимний период уже готово 9,6 тыс. школ, более 7 тыс. детских садов и 3 тыс. больниц (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua)*. – 2014. – 18.07).

***

Уряд прийняв рішення про утворення державної служби, яка займатиметься питаннями тимчасово переміщених осіб зі Сходу

України та АР Крим. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Гройсман. За його словами, рішення щодо створення служби опрацьовується Міністерством юстиції України.

«Уряд прийняв рішення утворити державний виконавчий орган, який координуватиме діяльність усіх відомств та штабів, міжнародних організацій, об'єднань волонтерів, які працюють над вирішенням питань щодо тимчасово переміщених осіб. Державі необхідно мати орган, який спрямовуватиме дії усіх учасників процесу. Такі державні координаційні органи створювали країни, які мали подібну до України ситуацію», – зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2014. – 19.07).

ПОЛІТИКА

Рада Європейського Союзу розширила юридичні підстави для обмежувальних акцій ЄС у зв'язку із ситуацією в Україні відповідно до ухваленого напередодні рішення Європейської ради.

Це дає змогу заморожувати активи фізичних чи юридичних осіб, які матеріально чи фінансово підтримують дії на порушення територіальної цілісності, суверенітету і незалежності України.

Як вирішили керівники країн Євросоюзу, Рада ЄС має затвердити перший список таких фізичних і юридичних осіб, зокрема, з Росії, до кінця поточного місяця (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*. – 2014. – 18.07).

***

Лидеры трех стран, А. Меркель, Д. Кэмерон и Ф. Олланд, обратились к российскому президенту В. Путину с требованием надавить на пророссийских боевиков. Они обязаны предоставить международным экспертам полный доступ к месту крушения самолета рейса МН-17. Об этом говорится в совместном заявлении лидеров Германии, Великобритании и Франции (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*. – 2014. – 21.07).

***

Дипломатичне вирішення конфлікту в Україні все ще можливо. Про це зазначив у своїй заяві у Білому домі президент США Б. Обама, передає УНН.

«Я, як і раніше, вважав би за краще дипломатичне вирішення в Україні. Я вважаю, що це можливо. Цей варіант вирішення проблеми, на мій погляд, – найбільш бажаний», – сказав Б. Обама (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*. – 2014. – 21.07).

***

Президент Росії В. Путін заявив, що для розслідування аварії Boeing в Україні треба забезпечити безпеку міжнародних експертів на місці катастрофи, створити гуманітарні коридори, передає УНН з поисланням на РІА Новини.

«Ніхто не повинен і не має права використовувати цю трагедію для досягнення своїх вузькокорисливих політичних цілей. Такі події повинні не роз'єднувати, а об'єднувати людей», – переконаний він. Крім того, за словами президента РФ, людям, що відповідають за ситуацію в регіоні, необхідно підвищити власну відповідальність перед своїм народом і народами тих країн, чії громадяни стали жертвами трагедії з лайнером.

«Зі свого боку Росія зробить все, що від нас залежить, щоб конфлікт на сході України перейшов з сьогоднішньої військової фази у фазу обговорення за столом переговорів мирними і виключно дипломатичними засобами», – сказав президент. Розслідування аварії Boeing в Україні має проходити під егідою ІСАО, необхідно зробити все, щоб забезпечити безпеку міжнародних експертів на місці катастрофи, заявив президент РФ В. Путін.

«Сьогодні там вже працюють представники Донбасу, Донецька, представники МНС України, експерти Малайзії. Але цього недостатньо. Необхідно щоб на місці катастрофи працювала повноцінна група експертів під егідою ІСАО, відповідної міжнародної комісії. Потрібно зробити все для забезпечення її повної, абсолютної безпеки, забезпечити необхідний для її роботи гуманітарний коридор», – вважає В. Путін (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.07*).

***

Група міжнародних експертів розпочала роботу з вивчення обставин трагедії літака «Малайзійських авіаліній». Влада України робить все для максимального сприяння їх роботі. Президент П. Порошенко розпорядився надати в розпорядження міжнародних експертів президентський літак, і зранку в понеділок 14 спеціалістів прибули до Харкова, що дало змогу їм без зволікань розпочати роботу.

Також до Харкова вилетів спецлітак від Королівства Нідерланди з гуманітарною місією (на борту спеціальне обладнання та труни) і сімома відповідними експертами. Експерти розглянули та обговорили фотоматеріали, які були надіслані електронною поштою. За результатами аналізу комісії було рекомендовано звернути увагу на конкретні деталі літака, виконати панорамне фотографування окремих частин повітряного судна.

Фахівці, які працюють на місці події, у першій половині дня детально оглянули та задокументували уламки центроплана. Пізніше робота комісії була зосереджена на уламках кабіни пілотів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2014. – 21.07*).

***

Міжнародна група із 31 експерта прибула до Харкова.

Делегація міжнародних експертів для розслідування обставин аварії малайзійського авіалайнера прибула до Харкова, повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк. «Кілька годин тому літак приземлився у Харкові, на якому перебував 31 експерт: 23 голландські експерти, два німецькі, два – зі США, один із Великої Британії і ще троє – представники австралійського посольства. Вони намагатимуться потрапити на місце трагедії. Для цього ми постараємося створити гуманітарний коридор», – сказав він.

Водночас у Харкові голова ОДА І. Балута розповів, що серед прибулих іноземних експертів є фахівці з Інтерполу і Європолу (*Радіо Свобода* (<http://www.radiosvoboda.org/>). – 2014. – 21.07).

***

«Ополченцы» передали «черные ящики» Боинга експертам из Малайзии.

Власти самопровозглашеної «Донецької народної республіки» (ДНР) передали два «чорних ящика» з розбитого в Україні Boeing-777 експертам з Малайзії, з умовою надання доступу до них міжнародним експертам ІКАО, повідомив у вівторок, 22 липня, РІА Новини. Со сторони ДНР виступали її «прем'єр» А. Бородай і «віце-прем'єр» А. Пургин. Сторони підписали акт передачі, в якому оговорили, що доступ до самописців отримують експерти Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО). Голова малайзійської делегації заявив, що «чорні ящики» в візуально хорошому стані і тепер справа за розшифруванням» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 22.07).

***

За те, що «Майдан» залишається, порушили справу на міліцію і КМДА.

Прокуратура Києва розпочала кримінальне провадження за фактом бездіяльності посадовців столичної міліції та КМДА, які не вжили дієвих заходів для забезпечення правопорядку та розблокування захоплених адмінбудівель і транспортних комунікацій у центрі Києва.

Як повідомляє столична прокуратура, кримінальне провадження відкрито за ч. 2 ст. 367 Кримінального кодексу України (служба недбалість).

У повідомленні зазначається, що попри неодноразові публічні звернення Генерального прокурора та прокурора Києва на адресу працівників київської міліції та КМДА, ситуація в центрі столиці залишається незмінною: блокується рух транспорту, вчиняються безлади, напади на людей, інші тяжкі злочини. Зокрема, широкого розголосу набула подія, що сталася 18 липня на майдані Незалежності, коли в результаті вибуху невстановленого пристрою мешканець наметового містечка отримав осколкові поранення та був госпіталізований.

На сьогодні в кримінальному провадженні встановлюють коло службових осіб, на яких безпосередньо покладено виконання обов'язків щодо охорони громадського порядку та забезпечення життєдіяльності міста, проводяться інші слідчі дії (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2014. – 21.07).

***

Матери солдат АТО второй день перекрывают межобластную трассу. Протестующие требуют вернуть их родственников из зоны АТО.

В селе Магала возле Черновцов родственники и матери солдат, которые служат на Востоке Украины, уже два дня перекрывают трассу международного значения Черновцы – Житомир. Об этом сообщает издание «Молодий буковинець» со ссылкой на Магальський сільський совет. Основное требование протестующих остается неизменным: срочно вернуть их родственников из зоны АТО на Буковину.

«Сейчас весь транспорт, который едет на Новоселицу, проезжает через центр нашего села. Это значит, что основная трасса перекрыта. Там до сих пор не пропускают никакой транспорт», – сообщает секретарь Магальський сільського совета В. Марцинюк.

Напомним, 18 июня около сотни родственников черновицких военных также пикетировали 300-й полк с требованием не посылать их сыновей на Донбасс. Митинг также поддержали родственники военных, которые уже служат в горячих точках Украины по несколько месяцев. Их основным требованием стала ротация в силах АТО. В результате митингующее пообещали: если их не услышат власти Украины, то они перекроют автодорогу (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*). – 2014. – 20.07).

***

У ніч на 21 липня „Чорний Комітет” атакував банк «Русский Стандарт», що розташований на вул. Саксаганського в Києві. Про це УНН повідомили в прес-службі руху.

Під час акції банк було закидано димовими шашками, а у входні двері було запущено фєєрверк.

«Банк “Русский Стандарт” є російським банком, і кожна вкладена в нього копійка йде на фінансування окупаційних російських військ на Сході України. До того ж цей банк – один з перших, що фактично визнав окупацію Криму Росією. Україна повинна вигнати російський бізнес зі своєї території. Якщо держава цього не здатна зробити, то громадяни зроблять це самі», – ідеться в повідомленні (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2014. – 21.07).

***

Автомайдан влаштовує автопробіг Європою, аби знайти підтримку для України.

Автомайдан Київ їде по Європі, щоб розповідати про Україну, шукати підтримки моральної і матеріальної, передає УНН із посиланням на Maidan Press Center. Представники Автомайдан Київ зі своїм проектом West Wing Project після виступу на сцені та благословення владики Стефана вирушили в дорогу. Акції підтримки України відбудуться по таких містах Європи: Краків, Відень, Париж, Брюссель, Амстердам, Берлін, Варшава (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 20.07).

ЕКОНОМІКА

Нацбанк очікує другої транші від МВФ в середині августа.

Совет директоров Международного валютного фонда утвердит итоги работы оценочной миссии фонда и примет решение о выделении второго транша кредита на сумму 1,4 млрд дол. в течение нескольких недель. Об этом во время пресс-конференции заявил руководитель миссии Международного валютного фонда Н. Георгиев.

Он сообщил, что миссия фонда достигла взаимопонимания с представителями украинского правительства, и заверил, что Украина в целом выполняет все требования МВФ, необходимые для продолжения сотрудничества.

В свою очередь, глава НБУ В. Гонтарева заявила, что Нацбанк ожидает второй транш от МВФ в середине августа (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 18.07).

***

Несмотря на хорошее выполнение ключевых требований программы Международного валютного фонда, украинские власти решили принять ряд компенсационных мер для ограничения негативного влияния конфликта на востоке страны в краткосрочной перспективе. Об этом заявил руководитель миссии МВФ Н. Георгиев.

По его словам, в частности, украинское правительство решило провести корректировку доходов и расходов госбюджета в размере 1 % от ВВП в 2014 г. и компенсировать рост расходов на обеспечение безопасности за счет сокращения других расходов. «Правительство обязалось в 2015 г. проводить повышение зарплат и пенсий не выше уровня инфляции, продолжая сокращение в государственном секторе, а также установить жесткий контроль ситуативных расходов», – сказал Н. Георгиев.

В секторе энергетики, по словам руководителя миссии МВФ, правительство предпримет дополнительные меры по улучшению платежной дисциплины, в том числе прибегнет к принудительному взысканию и аресту активов, если погашение долгов не предвидится. Также готовится реструктуризация НАК «Нафтогаза».

В области денежно-кредитной политики, как отметил Н. Георгиев,

корректировки к программе МВФ позволят более существенно сократить объем международных резервов Украины для предупреждения дестабилизирующих колебаний обменного курса.

«Но Национальный банк Украины будет ограничивать снижение резервов за счет покупки валюты на рынке, что было заявлено, позволяя гривне девальвировать, если это необходимо», – отметил он и добавил, что НБУ также будет продолжать совершенствование денежно-кредитной политики с акцентом на стабильность внутренних цен и переход к инфляционному таргетированию. Глава миссии фонда также отметил, что операционная структура и финансовое положение украинского Фонда гарантирования вкладов усиливаются для поддержки уверенности в его способности выполнять свои обязательства (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 20.07).

***

Банковская система Украины по итогам первого полугодия 2014 г. получила 1,250 млрд грн прибыли, что на 5,8 % превышает показатель прибыли за аналогичный период прошлого года, сообщается на сайте Национального банка Украины.

По данным НБУ, в июне банки получили 11,6 млрд грн прибыли. Доходы банков за первое полугодие 2014 г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года возросли на 31,7 % – до 103,4 млрд грн, расходы – на 32,1 %, до 102,1 млрд грн.

Напомним, банковская система Украины по итогам января – мая 2014 г. получила 10,373 млрд грн убытка, в то время как за аналогичный период прошлого года прибыль банковской системы составила 1,061 млрд грн. Прибыль банковской системы Украины в 2013 г. составила 1,4 млрд грн, что в 3,5 раза ниже показателя прибыли по итогам 2012 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 20.07).

***

Сельхозпроизводители собрали 16 млн 111 тыс. т зерна на площади 5 млн 136 тыс. га. Об этом сообщили в пресс-службе Министерства аграрной политики и продовольствия.

По информации Минагрополитики, в частности, намолочено пшеницы – 10 млн 870 тыс. т, ячменя – 4 млн 965 тыс. т, ржи – 27 тыс. т.

Также сельхозпроизводители уже собрали на сегодня 1,3 млн т рапса, овса – 14 тыс. т, гороха – 235 тыс. т.

Напомним, по прогнозам Минагрополитики, посевная площадь сельскохозяйственных культур под урожай 2014 ожидается на уровне 27,7 млн га, что на уровне прошлого года, в том числе яровых зерновых 8,1 млн га, технических – 7,7 млн га, из них сахарной свеклы 333 тыс. га, что на 13 % больше прошлого года (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.07).

***

«Укргазвидобування» дасть Україні додатково 1,5 млрд газу.

ПАТ «Укргазвидобування» узгодило інвестиційну програму зі збільшення видобутку газу з НАК «Нафтогаз України» і тепер очікує її узгодження Міністерством енергетики та вугільної промисловості. Про це йдеться в повідомленні компанії, передає «Укрінформ».

«Подібна програма була розроблена вперше. Я впевнений, що її реалізація дозволить нам не тільки стабілізувати, а й протягом двох років збільшити річний обсяг видобутку газу на 1–1,5 млрд куб. м, довівши його до 16,5 млрд куб. м до кінця 2016 р.», – заявив голова правління «Укргазвидобування» С. Костюк.

Розробка інвестиційної програми була проведена в рамках підготовки рішення щодо збільшення відпускних цін на газ українського видобутку, яка сьогодні становить 349 грн (без ПДВ) за тис. куб. м.

«Ми сподіваємося, що вже найближчим часом отримаємо підтримку і в міністерстві, після чого НКРЕ збільшить ціну реалізації газу, довівши її до собівартості з урахуванням необхідних капінвестицій, на рівні 738 грн без ПДВ», – уточнив С. Костюк (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2014. – 18.07*).

***

В Украине за шесть месяцев возросли грузовые перевозки на 1,1 %.

В течение января – июня 2014 г. грузовые перевозки всеми видами транспорта в Украине увеличились на 1,1 % – до 354,1 млн т без учета временно оккупированной АР Крым и Севастополя. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

По сообщению Госстатистики, грузооборот за 6 месяцев нынешнего года увеличился на 0,4 % – до 176,66 млрд т/км.

Однако, по информации ведомства, железнодорожным транспортом было перевезено грузов 203,5 млн т, что на 0,7 % меньше, чем в прошлом году, автомобильным – 91,8 млн т, что на 13 % больше, водным – 2,3 млн т, что на 13,9 % больше, трубопроводным – 56,5 млн т, что на 8,8 % меньше, чем в прошлом году и авиационным – 0,03 млн т, что на 32,2 % меньше по сравнению с аналогичным периодом 2013 г.

Напомним, в январе – июне 2013 г. перевозки грузов в Украину составляли 356,1 млн т, что на 6,5 % меньше относительно аналогичного периода 2012 г. При этом грузооборот составил 177,8 млрд т/км, что на 10,1 % меньше, чем годом ранее (*Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2014. – 21.07*).

***

За полгода предпринимателям выдано более 1,6 тыс. лицензий на осуществление строительной деятельности.

За первое полугодие 2014 г. органами лицензирования Государственной архитектурно-строительной инспекции Украины выдано 1630 лицензий на

осуществление строительной деятельности. Об этом сообщила начальник Управления лицензирования, обследования и паспортизации ГАСИ Украины С. Кондратенко.

37 % от всех выданных лицензий приходится на Киев. Также значительное количество лицензий выдано в Днепропетровской, Донецкой, Запорожской, Киевской и Харьковской областях (39 %).

За последние шесть месяцев территориальные органы ГАСИ Украины осуществили 1791 плановых проверок субъектов хозяйственной деятельности относительно соблюдения ими лицензионных условий. По результатам этих проверок обнаружено 937 нарушений (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua). – 2014. – 20.07*).

***

Численность населения Украины (без учета временно оккупированной территории Автономной Республики Крым и г. Севастополь) по состоянию на 1 июня 2014 г. составила 42 млн 995 тыс. 520 человек. Об этом сообщает Государственная служба статистики Украины (Госстат).

По состоянию на 1 мая 2014 г. численность населения Украины без учета Крыма составляла 43 млн 009 тыс. 258 человек. Таким образом, за месяц численность населения страны сократилась на 13 тыс. 738 человек.

По состоянию на 1 июня 2014 г. численность городского населения составила 29,7 млн человек, в селах проживали 13,3 млн человек.

Естественное сокращение населения Украины в январе – мае 2014 г. без учета Крыма составило 88,4 тыс. человек (*Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2014. – 20.07*).

***

Япония предоставила Украине займ на сумму около 100 млн дол. США на проведение экономических реформ. Об этом министр иностранных дел Японии Ф. Кисида заявил в Киеве на совместной пресс-конференции с министром иностранных дел Украины П. Климкиным.

В рамках визита в Украину министра иностранных дел Японии состоялось подписание (в форме обмена нотами) о займе на политику развития на осуществление экономических реформ между Кабинетом Министров и японским Агентством международного сотрудничества.

Сумма займа составляет 10 млрд иен (около 100 млн дол. США), которые являются частью пакета финансовой помощи Украине в размере 1,5 млрд дол. США, о предоставлении которого объявил премьер-министр Японии 24 марта этого года на саммите по вопросам ядерной безопасности в Гааге (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2014. – 17.07*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Промышленное производство в Украине в июне 2014 г. снизилось на 5 % в сравнении с показателями аналогичного периода прошлого года, тогда как в мае падение составило 2,1 %, апреле – 6 %. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

За первое полугодие 2014 спад производства составил 4,7 %. Падение перерабатывающей промышленности ускорилось до 6 % с 4 % в мае. Наибольший спад зафиксирован в химическом производстве (-21,7 %), машиностроении (-20,8 %), металлургии (-5,6 %).

В то же время наблюдался рост производства пищевой промышленности (+7,1 %), производстве мебели (+3,6 %) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 18.07).

***

Кабинет Министров решил сократить поставки газа промышленным предприятиям и предприятиям теплокоммунэнерго на 30 %. Об этом журналистам сообщил министр энергетики и угольной промышленности Украины Ю. Продан.

«Принято решение Кабинетом Министров о сокращении объемов сокращения газа в промышленности на 30 %, на предприятия теплокоммунэнерго – на 30 % и бюджетным организациям – на 10 %», – заявил министр.

Напомним, планировалось, что такое ограничение будет введено с августа 2014 г. С 16 июня Россия прекратила поставки газа в Украину. По состоянию на 16 июля в украинских ПХГ накоплено 14,5 млрд куб. м газа. Ранее для нормального прохождения Украиной зимы необходимо было, чтобы в ПХГ было порядка 20 млрд куб. м газа. Власти Украины ставят себе задачу сократить потребление газа в стране (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 18.07).

***

Дефіцит бюджету Києва станом на початок липня становить 3,2 млрд грн, і це є найбільшою проблемою міста. Про це в інтерв'ю «Українським новинам» заявив керівник групи радників мера Києва І. Ніконов.

«Ні для кого не секрет, що діра в столичному бюджеті – 3,2 мільярда гривень. І це тільки щодо захищених статей», – сказав він. І. Ніконов відзначив, що це не лише результат неефективного управління. Мовляв,

спочатку Мінфіном були закладені показники, «які навіть тоді викликали сумніви».

«Усі вважали, що податок на доходи фізичних осіб підніметься на 15 %, але цього не сталося, і зростання виявився на рівні всього 5,5 %, а це – мінус 1 мільярд гривень від бюджету. Ще приклад некоректного планування – від оренди землі Київ недоотримав 2,2 мільярда гривень», – розповів І. Ніконов. За його словами, 1,5 млрд грн київська скарбниця не дорахувалася через недоплату за пайову участь.

«Дозвіл на введення будівлі в експлуатацію зараз видається без довідки міста про те, що пайову участь оплачено. Сумлінні компанії протягом трьох місяців самі оплачують збір, інші – спокійно здають в експлуатацію будівлю, продають або перепродають, а оплату ігнорують», – сказав він.

Він додав, що найбільша проблема – це те, що навіть за поточними платежами заборгованість складає близько 200 млн грн через проблеми з оплатою рахунків казначейством.

«А в цей час ми маємо вирішувати багато проблем – у нас підготовка до навчального року, до опалювального сезону тощо», – заявив І. Ніконов. Він додав, що серед першочергових кроків влади по наповненню бюджету – впорядкування реклами та виведення податків комунальних підприємств із тіні (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2014. – 20.07).

***

Міжнародне рейтингове агентство Standard&Poor's поліщило прогноз рейтингів чотирьох українських агрокомпаній – «Креатив Груп», Ukrlandfarming, «Українських аграрних інвестицій» і «Миронівського хлібопродукту» з «негативного» до «стабільного». Про це йдеться в повідомленні рейтингового агентства, пишуть «Українські новини».

Поліпшення прогнозу за рейтингом компаній послідувало за переглядом прогнозу щодо рейтингу України з «негативного» до «стабільного».

Відповідно до рейтингової шкали S&P, рейтинг рівня ССС означає високу на даний момент схильність кредитних ризиків, тоді як фінансові зобов'язання можуть бути виконані за наявності сприятливої ділової, фінансової та економічної кон'юнктури (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2014. – 21.07).

***

Експерты отмечают улучшения в экономике Германии. Экономика страны растет, бюджетные показатели позитивны.

Международное рейтинговое агентство Fitch Ratings подтвердило суверенные рейтинги Германии и Люксембурга на максимально возможном уровне «AAA» со «стабильным» прогнозом. Об этом говорится в пресс-релизе Fitch.

Подтверждение рейтинга отражает уже начавшееся сокращение долговой нагрузки Германии в отличие от других государств с рейтингом «AAA» в Европе, уточняют эксперты. При этом в 2013 г. до 78,4 %

уменьшилось отношение долга к ВВП – с 81 % ВВП в 2012 г., что было лучше прогноза Fitch.

Агентство также отмечает, что экономика Германии растет, бюджетные показатели достаточно позитивны, номинальные процентные ставки остаются низкими.

Fitch прогнозирует ускорение роста ВВП Германии до 2 % в 2014 г., тогда как ранее ожидалось 1,6 % на текущий и следующий годы (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 21.07).

***

У Латвії намітилася тенденція до зменшення рівня безробіття.

Директор латвійського Державного агентства зайнятості І. Калване запевняє, що безробіття в балтійській країні продовжує поступово зменшуватися.

За її прогнозами, значної зміни рівня безробіття до кінця року не очікується, хоча з початком опалювального сезону можливе його невелике підвищення.

За словами І. Калване, сезонні роботи впливають на рівень безробіття в країні, але не дуже сильно. Так, 75 % пропонованих вакансій – довгострокові.

У червні рівень безробіття в Латвії становив 8,9 % від працездатного населення (*Інтернет-портал державної служби зайнятості України* (http://www.dcz.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=124867). – 2014. – 21.07).